

Zoltan Egreši

Portugalac

(1997)

Zoltan EGREŠI (*Egressy Zoltán*), dramski pisac, rođen je 1967. godine u Budimpešti. Diplomirao je na grupi za mađarski jezik i istoriju Filozofskog fakulteta Etveš Lorand u Budimpešti 1990. godine. Njegovi dramski tekstovi objavljeni su u knjigama *Drámák (Drame)*, 2000. i *Portugalac (Portugál)* 2005. godine.

Napisao je osam drama od kojih je *Portugalac* od 1998. do 2005. godine premijerno izveden u 16 pozorišta u Mađarskoj, Slovačkoj, Češkoj, Austriji i Poljskoj.

Lica:

Mašna (25 godina)

Miloško (30)

Birtaš (55)

Rotkva (35)

Pop (35)

Štipalo (40)

Žena (40)

Šejtan (45)

Supruga (30)

Bitner (40)

Događa se u vreme današnje, u jednom mađarskom selu izmišljenog imena Irgač

I.

Birtija. Na zidu posteru fudbalskog kluba Ferencvaroš, zastave, ženske akt-fotografije. Za jednim stolom sedi pripiti stalni gost (Šejtan), Birtaševa kćerka (Mašna) poslužuje ga pićem

MAŠNA Vaš špricer od ružice. Pijte. *(Odmerava ga)* Ni danas niste ovde počeli dan. *(Rasklanja stvari na šanku, pere čaše)*

ROTKVA *(ulazi)* Ljubim ruke, gospođice!

MAŠNA Daj, Rotkvo...

ROTKVA Nisi ni znala ko ti tako fali, ha? *(Smeje se, pogleda u Šejtana)* Ovaj je već tu? *(Mašni)* Jesi li videla kako je sinoć mesec bio puncat?

MAŠNA Šta je bilo?

ROTKVA Sinoć. Puncat mesec.

MAŠNA Pun.

ROTKVA Pun?

MAŠNA Pun.

ROTKVA Pun. Puncat mesec.

MAŠNA Nije puncat, nego pun.

ROTKVA Pun?

MAŠNA Ma, svejedno.

ROTKVA Naravski da je svejedno. Jesi li videla?

MAŠNA Nisam. Pa?

ROTKVA Svejedno, nije ni mene briga. Samo kažem. Ni ne pitaš, šta pijem? *(Sedne)*

MAŠNA Šta piješ?

ROTKVA Šta daš.

Mašna sipa vino u čašu. Rotkva ustaje, pije za šankom

Lepa si danas.

Mašna mu okrene leđa, odlazi u stražnji deo krčme

Je l tako, Šejtane? *(Sedne za Šejtanov sto)*

ŠEJTAN Je.

ROTKVA Jednom sam je već imao. Al morao sam da je malko

nacirkam. *(Smeje se grohotom)* Nisam seljačina, uzeću je. Uzeću je, jebote. *(Prisaljuje cigaretu)* Opet si pijan? Rano posle podne? Pazi da ne naletiš na murjaka! Vole ovakve tipove!

ŠEJTAN Je.

ROTKVA Šta je danas? A, da... danas ne svraćaju ovamo. Baš lepo, je li? Nemamo ni popa, ni murjaka. Kakvo je to, bre, selo? *(Ustaje)* Gde je ta jebena pepeljara? Gostujući pop, jebote! A i taj, kakav je! Školuju tu masu popova i murjaka, ali ovamo navraćaju samo u posetu. A ja sam dobio šut kartu! Jebo im pas mater. Da imamo bar murjaka! Imao sam čime da se zanimam, još su me za to i platili. I selu bi bilo bolje da ima svog murjaka, nemoj samo reći da ne bi bilo bolje. Svejedno gde je u službi, ali ipak je ovdašnji. Nadzire stvari, jebem li ga. Šutnuli su me zbog jednog ovakvog pijanog dripca kakav si i ti. Mada nije bilo prekomerne upotrebe sile prilikom ispitivanja. Samo nije odgovarao na pitanja. A morao sam da ga saslušam. Ali prisile nije bilo ni ovoliko. Nekako se zateturao, pa je ljusnuo. A onda je cela familija nagrnula da svedoči. Da smo ga prebili u rođenoj kući. Pa gde da tražimo ukradeno meso? To bar nije sporno. Ja ga lepo pitam, ali on ništa, samo ćuti. Da je lepo rekao, da nema sa tim ništa, ne bi ga ni prstom pipnuli, razumeš. Natovarili nam, da smo primenili silu. Prekomernu. Mada mu ništa nije bilo ni slomljeno! Ali su nam natovarili! Jer sad je demokratija, svako može da kaže šta hoće. Mahao je nekakvim bolničkim papirima, to je presudilo da me šutnu iz murije, jebote. Majku im kurvinjsku. Cela ciganska mala je bila tamo! Kakvi likovi, ti takve još nisi video.

Mašna izlazi, briše stolove. Rotka bulji u nju

MAŠNA Šta gledaš?

ROTKVA Tvoje noge. Zar ne smem? Video sam ih već i izbliza.

MAŠNA Nikad više.

ROTKVA Popričao sam o tome i s tvojim ocem. Ne bi bio protivan.

MAŠNA Baš će otac da odlučuje o tome s kim ću i kako ću!

ROTKVA *(Prilazi Mašni, iz džepa vadi legitimaciju)* Legitimacija. Fotokopirao sam je, pre nego što su me šutnuli. Mogu svakog da kaznim. I još je dobro i prošao, bez prijave. Samo ga glat kaznim.

Mašna odlazi, Rotkva ide za njom

Ne bi nam bilo loše. Mašnice! (*Uhvati je za nadlakticu*) Ti si za mene izmišljenja. Posle tvog oca bircuz će inače biti tvoj, a mene će primiti natrag u službu. A ako me ne prime, biću birtaš. Bar će reda da bude. Dogovoreno.

MAŠNA Mani me se, Rotkvo! Ne volim ja tebe.

ROTKVA Jednom si me već volela.

MAŠNA Nisam te volela.

Ulazi Birtaš. U pocepanim pantalonama, ali u sakou, s kravatom

BIRTAŠ Pomozbog. (*Mašni*) Jesi l spremila pasulj?

ROTKVA (*Birtašu*) Pa, jeste li?

MAŠNA Ostalo je još od juče, ne treba nam novi.

BIRTAŠ Zašto ne treba novi? Jesam li rekao da ne treba?

MAŠNA Biće i ovog dosta. Ionako niko ne jede.

ROTKVA Jeste li sredili stvar, čika Lajčo?

BIRTAŠ Valjda jesam. Ponudio me vinom. Mene. Kreten.

Skinuću ovo govno. (*Skida kravatu. Mašni*) Poslednji put sam na sahrani tvoje matere imao nešto ovako na sebi. (*Rotkvi*) Ponudio me vinom.

ROTKVA Ovakvim?

BIRTAŠ Kakvim? Šta je, ne valja? Zašto ga onda piješ?

Mašno! (*Pokazavši glavom prema Šejtanu*) Čaša mu je prazna.

Mašna spravlja tanki špricer

ROTKVA Ne žali vino!

MAŠNA Njega žalim, a ne vino. (*Iznosi špricer*)

BIRTAŠ Je l bilo štogod?

MAŠNA Šta bi moglo da bude? (*Pokazavši glavom prema Šejtanu*) Onaj skot mu je opet premlatio ćerku.

ROTKVA Zašto mu to dopuštaš, Šejtane? Sredio bih ja to, ne boj se. Biće sređeno. Otme ti ženu, ajde, u redu, ali da ti prebija dete, toga nema. Jebote. A ti ništa. Evo, ja ću to da sredim. Dogovoreno. (*Birtašu*) Pričajte već, čika Lajčo! Hoće l biti konkursa, ili neće?

BIRTAŠ Traži pet litara nedeljno. I onda neće biti.

ROTKVA Zašto?

BIRTAŠ Kažem, traži pet litara nedeljno. I onda neće biti.

ROTKVA Šta?
 BIRATŠ Konkursa.
 ROTKVA Od kad je postao predsednik opštine, može se sa njim razgovarati. A pričaju, dok je ranije bio sekretar komiteta, da je bio jako veliki ker.
 BIRTAŠ Jest. Ovo je sad nešto drugo. Demokratija.
 ROTKVA Demokratija. Zašto, šta je do sad bilo?
 BIRTAŠ Isto. Samo narodna.
 ROTKVA Šta narodna?
 BIRTAŠ Narodna demokratija. Do sada je bila narodna demokratija.
 ROTKVA Zašto, šta je sada?
 BIRTAŠ Demokratija.
 ROTKVA Pa?
 BIRTAŠ Ono pre bila je narodna demokratija, a ova je sad čista. Ne razumeš?
 ROTKVA Razumem. Kazaću iskreno, volim politiku. Volim da pričam o njoj. Dakle čista demokratija. No. Zbog toga se može sa njim pričati.
 BIRTAŠ Jest. To nam je donela demokratija. Ova čista.
 ROTKVA To. I to što su žene postale svesne.
 MAŠNA Samosvesne. Saberi se, Rotkvo.
 ROTKVA Ne bi bilo zgoreg da popričamo i o tome...
 MAŠNA O čemu?
 BIRTAŠ Ti idi i turi piva i frižider!

Mašna ode u stražnji deo birtije

Ne bi bilo zgoreg, al šta da radim?
 ROTKVA Šta ova ima protiv mene?
 BIRTAŠ Em si murjak, em sirovština.
 ROTKVA Ma je li? Ko kaže? To je zato što je i ona poverovala u te gluposti. Da sam nasilnik. Zato.
 BIRATŠ Nije te ni ranije htela.
 ROTKVA Ja valjda bolje znam, šta je htela.
 BIRTAŠ Bolje znaš, je li? Jer si ti razgovarao sa njom.
 ROTKVA Nisam samo razgovarao.
 BIRTAŠ Kako to misliš?
 ROTKVA Oseti to čovek. Evo da kažem, kad su me šutnuli iz murije, to je bilo četrnaestog, a već je sutradan, dakle petnaestog, drugačije razgovarala sa mnom. Al recite, koga će drugog naći u ovom selu? Ima tri stotine upisanih državljana, skoro su svi matorci. Koga bi ona još imala? A meni se sviđa.
 BIRTAŠ Šta da radim? Ne znam ni šta će biti s birtijom, ako bi ja kojim slučajem... je l da... A ne sa njom.
 ROTKVA Za birtiju ne treba da brinete.

BIRTAŠ Ne bi li je valjda ti preuzeo?
 ROTKVA Bi.
 BIRTAŠ I umeo bi da je vodiš?
 ROTKVA Kad kažem, ne treba za to da brinete.
 BIRTAŠ Mašno! Sedi dole. Napunila si dvadeset i petu.
 MAŠNA (*Ostaje da stoji*) Pa šta?
 BIRATŠ Uzeće te na usta.
 MAŠNA Ko?
 BIRTAŠ Svi.
 MAŠNA Pazi da me ti ne udaš, jerbo će tebe uzeti na usta!
 BIRTAŠ I popu bi bilo drago. Rekao je.
 MAŠNA Koga briga za popa?
 ROTKVA Kurvanjska liberacija, zbog toga je sve to.
 BIRTAŠ Liberelizam.
 ROTKVA Šta?
 BIRTAŠ Nije liberacija, nego liberelizam. Liberacija, to ne postoji. Kaže se liberelizam.
 ROTKVA To i ja kažem, čika Lajčo. Svet se izokrenuo. Žena će da kaže šta hoće! Sveca mu jebem! (*Pripaljuje cigaretu*)
 BIRTAŠ Ne radi se o tome. Moja ćerka može da kaže. Nema toga, da ne može da kaže.
 ROTKVA Nisam to rekao. Neka samo kaže. Kod mene može da kaže. Nije to u pitanju. Ali, o čemu se onda radi?
 BIRTAŠ Ako neće, neće. Nismo u srednjem veku. Uzeće je na usta. Njen problem. Šta ja mogu.
 MAŠNA (*odlazeći*) No, stvar je onda u redu.
 ROTKVA Misliš da bi ti bilo loše sa mnom?
 MAŠNA (*pokazavši glavom prema Šejtanu*) Hoćeš da budeš kao on? Rastavio se, i pogledaj dokle je dogurao.
 ROTKVA Taj se nije od tebe rastavio.
 MAŠNA Ti bi se od mene rastavljao, ali jako brzo. (*Odlazi iza šanka*)
 ŠTIPALO (*stiže*) Dobar dan, dobro navijanje!
 ROTKVA No, evo Štipala. Opet su te oterali od kuće?
 ŠTIPALO Ne ide to baš tako. (*Sedne*) Joj... Nema veze što je četvrtak... Jeste li gledali sinoć utakmicu? Onaj novi klinac je prenosio, a ne Jene. Šta je sve natrabunjao! Za golmana je rekao: branič mreže. Čuj, branič mreže! Takve treba streljati. U Americi to ne bi bilo neobično. Imate li šta za klopu?
 MAŠNA Ima još malo čorbastog pasulja.
 ŠTIPALO Ništa drugo?
 BIRTAŠ Šta bi drugo bilo? Čorbast pasulj i perkelt, je l tako? Kad kažem, ima čorbast pasulj, onda to ima, a perkelta nema.
 ŠTIPALO Trebalo bi malo ulagati. Ne bi bilo loše da imate

jedan mali mikro.

BIRTAŠ Kakav mikro?

ŠTIPALO Pa mikro. Da spremate u njoj tople sendviče, tako nešto. Da li me je žena tražila?

BIRATŠ Nije.

ŠTIPALO (*Sedne za Šejtanov sto*) Šta ima novo, sine Šejtane?

ŠEJTAN Sve je sranje.

ŠTIPALO Sranje? Sranje. Čašu vina? Jesi li zainteresovan? Mašno! Donesi deder dva put po dve deke ružice.

Mašna sipa, iznosi piće. Štipalo pije. Mašna ode u stražnji deo birtije

BIRTAŠ Kakvo je?

ŠTIPALO Kolosalno, jebo ga ti. Kolosalno. To je dobra reč.

ROTKVA Vidim, ozdravio si.

ŠTIPALO Jesam. Više se ništa i ne vidi, samo je još malo zarazno.

Rotkva ustukne. Štipalo udari u smeh

Jeste li čuli, dolazi nam Ferencvaroš.

BIRTAŠ Otkud sad Ferencvaroš?

ŠTIPALO Odigraće ovde jednu promotivnu utakmicu na dan seoske slave.

ROTKVA Kakvu utakmicu?

ŠTIPALO Promotivnu. Promicaće slavu imena kluba. Dolaze svi. (*Razgleda poster ekipe na zidu*) Njilaši, i svi ostali.

ROTKVA To će biti dobro.

BIRTAŠ Rotkvo, zar ti ne navijaš za UTE?

ROTKVA Zašto bi ja bio uteovac?

BIRTAŠ Pa jesi li bio murjak ili nisi?

ROTKVA Kakve to veze ima? Je l je tamo bilo naređeno, da čovek mora da navija za UTE? Ne znate vi baš puno o svetu, čika Lajčo.

BIRTAŠ To ja i ne sporim.

ŠTIPALO Al me opet bolu leđa.

BIRTAŠ Koliko ti je godina?

ŠTIPALO Četrdeset. Do sad me nisu bolela.

BIRTAŠ Nisu, jer si do sad imao samo dvadeset, pa trideset godina. Ne možeš da ostaneš večito mlad.

ŠTIPALO Al u duši sam ostao večno mlad. Mada se u poslednje vreme često osećam kao govno na kiši.

BIRTAŠ Nisi ti baš normalan, Štipalo!

ŠTIPALO Nisam, je li?

BIRTAŠ Zašto si se vratio iz Pešte?
 ŠTIPALO Idem ja tamo opet, ne brinite.
 BIRTAŠ Kad si već bio tamo. Imao si i posao, sve.
 ŠTIPALO Vратиću se ja, samo da malo napunim baterije.
 BIRTAŠ Da. Pored žene.
 ROTKVA To ne može da bude loše.
 ŠTIPALO (*Šejtanu*) Šta je s tvojim detetom. Kako se ono zvaše?
 ŠEJTAN Borika.
 ŠTIPALO (*zuri u čaše*) Pa da, Borika, naravno.
 ŠEJTAN Opet ju je prebio.
 ŠTIPALO Đubre je to od čoveka, taj Bitner. Kako to izgledaš? Od kad ništa na radiš?
 ROTKVA Zašto, kao da ti nešto radiš?
 ŠTIPALO Ne pretržem se ni ja od posla, ne kažem. Baš sam jutros razmišljao o tome, kako mi se u poslednje vreme baš ništa ne dešava, osim što malo-malo pa se kucnem s nekim.
 BIRTAŠ Eto vidiš. Vrati se lepo u Peštu, pa taksiraj.
 ŠTIPALO Vratio sam dozvolu za rad.
 ROTKVA Stvarno nisi normalan.
 ŠTIPALO Samo u toku jedne nedelje tri puta su mi izbušili gume.
 BIRTAŠ Mora da si se pridružio hijenama.
 ŠTIPALO Jesam. I to na aerodromu. Te ture donose najslađu lovu.
 ROTKVA (*Štipalu*) Kakve hijene, bre? Kakve bre gluposti pričaš? To je jedna divlja zver, odvratna!
 ŠTIPALO I hijene su ljudi.
 ROTKVA Ljudi, ma nemoj? Poludeo je ovaj Štipalo načisto, ti si stvarno lud, jebote.
 ŠTIPALO Znao sam, inače, da će se tako završiti. Da će mi bušiti gume.
 ROTKVA Šta se onda čudiš?
 ŠTIPALO Ne čudim se, samo sam vratio dozvolu za rad.
 BIRTAŠ Na šta se onda vraćaš?
 ŠTIPALO Naći ću već nešto. Život je preda mnom. Samo da me leđa ne bolu. Uporno. To je dobra reč, jebo je ja. Uporno.

Stiže pop, sa šalom oko vrata

ROTKVA Moje najdublje poštovanje, velečasni gospodine.
 BIRTAŠ Zdravo. Uđi. Šta si danas imao? Krštenje?
 POP (*umorno se spusti na stolicu*) Romska sahrana.
 ROTKVA Takve volite, zar ne? Prijatno je.
 POP A imam još i jedno krštenje.

BIRTAŠ Mašno!

Mašna izlazi

Šta želiš?

POP Jedan mali unikum.

Mašna sipa piće u čašu

Šta je rekao predsednik opštine?

Mašna se vraća u stražnji deo birtije

ŠTIPALO Dobar vam je ovaj šal. Je l vam ga mama isplela?

POP (*klimne glavom*) Već plete novi.

BIRTAŠ Hoće li biti mise u nedelju?

POP Niste vi na redu.

BIRTAŠ Bože, kad sam poslednji put bio u crkvi!

POP To baš i nije lepo s tvoje strane.

ŠTIPALO Dolazi Fradi, jeste li čuli?

POP Fradi? Kad?

ŠEJTAN Zar nije svejedno?

ŠTIPALO Dan uoči seoske slave. Promotivna utakmica.

POP Kad je Fradi u pitanju, ništa nije svejedno. Svaki dobar Mađar navija za Ferencvaroš.

ROTKVA Jest. To sam i ja malo pre rekao.

POP Nisam vam ni pričao, malo je falilo pa da postanem fudbaler! I moj otac je igrao u jednom malom klubu. Igrao je i protiv Alberta. Protiv velikog Alberta. Žreb je tako hteo da u nacionalnom kupu igraju protiv Ferencvaroša. On ga je držao. I Albert je pored njega dao samo dva gola. Izgubili su sa nula-četiri.

ŠTIPALO Toga nema. Ne može se izgubiti sa nula-četiri!

POP Zašto?

ŠTIPALO Ili ja bilo nula-četiri, ili su izgubili sa četiri-nula. Dva minusa daju plus.

ROTKVA Ovaj uopšte nije normalan.

POP Ne. U pravu je. Dakle, mogao sam da budem fudbaler. Bio sam igrač sredine terena, poslovođa. I specijalista za duge pasove... Ali onda je došla teologija.

ROTKVA Bolje je ipak biti pop, zar ne?

POP Zašto bi bilo bolje?

ROTKVA Zar nije?

POP Dakle, dolazi nam Fradi. To ćemo pogledati. Neće

valjda baš toga dana neko da umre. Ako bude krštenja, odložiću. A vi gospodo, davno niste bili kod mene. Nikakvi gresi, ništa za ispovest?

BIRTAŠ Trebalo bi da porazgovaraš sa Mašnom.

POP Zar opet?

BIRTAŠ Nije opet, nego još uvek. Brine me.

POP Ne mogu joj baš reći da će završiti u paklu.

ROTKVA Zašto?

POP Zar ne bi bilo najbolje da je ostavite na miru? Što ne ide, ne treba siliti.

BIRTAŠ Jako je tvrdoglava.

ROTKVA Jest, uporna u svojoj tvrdoglavosti, uporna kao što štipala uporno bolu leđa.

BIRTAŠ Mašno!

POP Ma, pustite je.

Mašna izlazi

BIRTAŠ Jesi li turila piva u frižider?

MAŠNA Jesam.

BIRTAŠ Dobro... onda dobro...

Mašna razmešta čaše

ŠTIPALO Ajmo, Šejtane, poso zove.

ŠEJTAN Je l onaj društveno korisni?

ŠTIPALO Četvrtak je, je l nije? Jesi l zaboravio, lujiko?

Ima da se pomete neko đubre.

BIRTAŠ Nije on baš u takvom stanju.

ŠTIPALO Mora. Trebaju mu pare. Rotkvo, daj jednu pljugu!

Rotkva pruža cigaretu i vatru Štipalu, koji potom podiže Šejtana, i Mašna mu pomaže

Hajde!

Štipalo i Šejtan izlaze, Mašna se vraća u stražnji deo krčme

BIRTAŠ *(upisuje u svesku)* Da l sad ovo poslednje Šejtanovo piće da upišem na Štipalin račun?

ROTKVA Upiši ga, bre, obojici. *(Smeje se)*

MILOŠKO *(ulazi)* Bardan.

BIRTAŠ Dobar dan!

MILOŠKO *(klimne glavom prema Popu i Rotkvi)* Dobar dan želim.

POP Dao Bog dobar dan.

ROTKVA Iz grada je. Odao ga je onaj bardan.

MILOŠKO Molim?

ROTKVA Hteli ste da uđete ovamo kao da ste ovdašnji?
Mislite da se ovde u selu pozdravljamo sa bardan?
Molim?

MILOŠKO Ne razumem, ali nema veze.

BIRTAŠ Čime vas mogu poslužiti?

MILOŠKO Čašu vina molim.

BIRTAŠ Belo? Ružicu?

MILOŠKO Belo. Dva deci. Muškata, ako imate.

BIRTAŠ Može, moliću lepo. Odakle?

MILOŠKO Iz Pešte.

ROTKVA Pešta! I, kojim dobrom?

MILOŠKO Samo onako. U proputovanju.

ROTKVA To je dobro.

POP Putovati je dobro.

Birtaš iznosi čašu vina na sto

MILOŠKO *(krajčikom oka ispituje čašu)* Dobro.

BIRTAŠ Čista je, ne brinite. Bila je malko prašnjava, ali
sad više nije.

ROTKVA Dakle, na proputovanju.

Miloško pije, klimne glavom. Rotkva vadi iz džepa legitimaciju

A kuda ste se uputili?

MILOŠKO Molim?

ROTKVA Pitam, kuda putujete.

Vraćaju se Štipalo i Šejtan, veoma uzrujan

ŠEJTAN Bajsi!

ŠTIPALO Ukrali nam bajsove!

ŠEJTAN Spičio sam ga tamo uza zid, a sad ga nema. Tražim
ga, jebote, nema ga nigde, jebote.

ROTKVA Čekaj, stani. *(Milošku)* S koje strane si ti došao?

MILOŠKO Ja? Sa drumu.

ROTKVA Sa drumu. Zanimljivo, je li? Baš sad su nestali
bajsovi, kad si ti ušao. Zanimljivo.

ŠEJTAN Bio je fino prislonjen uz zid.

ROTKVA Jasno je ko dan.

ŠEJTAN Tamo sam ga prislonio u dolasku.

ROTKVA No, ponovo, s koje strane si došao?

MILOŠKO Kažem, sa drumu.

ROTKVA A ne sa stražnje strane?
MILOŠKO Ne.
BIRTAŠ Sigurno ste ih tamo ostavili?
ŠTIPALO Ja svoj prislanjam uvek uz njegov. Sigurno,
naravno.
ROTKVA (*Milošku*) No, šta ćemo sad?
BIRTAŠ Nije on mogao da bude.
ROTKVA A zašto ne bi?
BIRTAŠ Imao bi ih kod sebe. Zar će ukrasti bajsove, dva
komada, i svratiti u birtiju?
ROTKVA Jes, tako je. Ali, međutim, nije to baš tako. Nije
tako jednostavno! Trebalo bi uzeti otisak prstiju. U
svakom slučaju! Samo nema se čime, jebem li ga!
MILOŠKO Otisak prstiju?
ROTKVA Nisi još u životu bio u bioskopu, Popaje?
BIRTAŠ Zašto bi morao?
ROTKVA Zato!
BIRTAŠ Ma, gluposti!
ROTKVA Da se kladimo, nisi primetio ništa sumnjivo.
MILOŠKO Nisam ništa video. Ušao sam spreda, sa druma.
ROTKVA Sad nisam to pitao, odakle si došao, nego šta si
video. Upadaš ovamo, ali pre toga ne vidiš ništa.
MILOŠKO Ništa.
ŠEJTAN Moderan bajns, jebote. Moderan. Sa ogledalom.
ROTKVA Naći ćemo ga, ne kenjaj. (*Milošku*) Sreća tvoja što
si ušao spreda!
ŠEJTAN Šta će sad da bude?
ŠTIPALO Idemo pešaka.
ROTKVA Idem i ja sa vama. Da nađem neki trag. To je
minimum.

Štipalo, Rotkva i Šejtan izlaze

BIRTAŠ (*Milošku*) Nemojte se sekirati. Mnogo je krađa u
poslednje vreme. A ovaj od toga odma bude živčan.
Bivši policajac. Sedite.
POP (*Milošku*) Kako ste došli?
MILOŠKO Kažem, sa druma.
POP Ne, nego u Irgač.
MILOŠKO Vozom do železničke raskrsnice. A odande pešice.
BIRTAŠ A iz kojih razloga?
MILOŠKO Uzeću ovde jednu sobu.
BIRTAŠ Ovde?
MILOŠKO Ovde.
BIRTAŠ Zašto?
MILOŠKO Da se odmorim. Ovde je tiho.

POP Željni ste mira i tišine, i svraćate u prvu birtiju?
 BIRTAŠ Još jedan muškatić?
 MILOŠKO Može.
 POP To je dobro. Putovati je dobro. No, moram da krenem.
 BIRTAŠ Na krštenje?
 POP Da. Još ću da svratim večeras. Zdravo. Doviđenja.
 BIRTAŠ Zdravo.
 MILOŠKO Doviđenja.

Pop izlazi

BIRTAŠ Nema nikog. Da nećete možda da ručate?
 MILOŠKO Hvala, ne bih.

Tišina

BIRTAŠ Uzećete sobu?
 MILOŠKO Da.
 BIRTAŠ Rekoste maločas da ste na proputovanju.
 MILOŠKO Da.
 BIRTAŠ Šta će vam onda soba?
 MILOŠKO Ostao bih nekoliko dana. Da se odmorim, pa bih
 onda produžio.
 BIRTAŠ Kuda?

Ulazi Mašna

MILOŠKO U Portugaliju. (*Ugleda Mašnu, istovremeno
 progovaraju*) Ćao.
 MAŠNA Dobar dan.

Ponovo progovaraju istovremeno

MILOŠKO Ljubimruke.
 MAŠNA Ćao.
 BIRTAŠ Trebalo bi da se odlučite.
 MILOŠKO Onda ćao.
 MAŠNA Ćao.
 BIRTRAŠ No! Portugalija? A gde je to?
 MILOŠKO Daleko.
 BIRTAŠ Pretpostavljam da je daleko. Ja sam odavde najdalje
 bio u Pešti. Ali mi ni ona ne fali. (*Mašni*) Jesi li
 istranžirala kokošku?
 MAŠNA Jesam.
 BIRTAŠ Dobro. (*Milošku*) A onda vam je baš ovaj naš Irgač
 bio usput prema, kako se zove? Portugaliji?
 MILOŠKO Navodno je mirno mesto. Poznajete ih? (*Pokazuje*

neki papir)

BIRTAS Ove? Nisam ni znao da ovi izdaju sobu. Dva ćoška niže, kad izađete krenete desno. I samo pravo. Kuća s crvenim krovom. Ali nemojte da se i hranite kod njih. Imaju groznu kuhinju. Ako nemate gde, dođite ovamo. Imamo čorbast pasulj i perkelt. Mašna kuva. Prilično dobro. Domaće. Tako nešto ionako neće jesti u Pešti. Da probate?

MILOŠKO Sada ne bih, hvala.

BIRTAS Dobro. A vece je tamo, ako zatreba. Ali neka vam sad ne treba. *(Izlazi u vece)*

Tišina

MILOŠKO Dobra je ova birtija.

MAŠNA Jeste dobra.

MILOŠKO On je tvoj otac, pretpostavljam.

MAŠNA Jeste.

MILOŠKO A ti si Mašna.

MAŠNA Da. Mama me je iz milošte tako nazvala kad sam bila mala.

MILOŠKO I ona je tu?

MAŠNA Ona je umrla.

MILOŠKO Oprosti. *(Tišina)* Ja nemam takvo ime.

MAŠNA Kakvo? Iz milošte?

MILOŠKO Da, iz milošte. Mogla bi da izmisliš jedno za mene.

MAŠNA Ja?

MILOŠKO Da, ti.

MAŠNA Pa ja te i ne poznajem.

MILOŠKO To nema veze.

MAŠNA Trebalo bi znati, kakav si.

MILOŠKO Vidiš, kakav sam.

MAŠNA Ma ne tako.

MILOŠKO No, izmisli mi jedno dobro ime.

MAŠNA Iz milošte?

MILOŠKO Iz milošte.

MAŠNA Čekaj. Neka onda bude, iz milošte, Miloško.

MILOŠKO Miloško?

MAŠNA Miloško. Dobro ime, zar ne? Ne dopada ti se?

MILOŠKO Dobro je. Kao da je za kera, ali dobro je.

MAŠNA No, onda dobro. Pravo ime nemoj ni da mi kažeš.

MILOŠKO Dobro. Dakle, ti ovde radiš.

MAŠNA Negde se mora raditi.

MILOŠKO I... jesi li zadovoljna?

MAŠNA Nisam.

MILOŠKO Nije ti ovde dobro?

MAŠA Jeste.

MILOŠKO Sad... da li ti je dobro ili nije?

MAŠNA Ne znam... Kako to misliš: dobro? To je to što imam.

MILOŠKO Voliš da budeš ovde?

MAŠNA Ne razmišljam ja o tome. Posle podne sam ovde, najčešće od četiri. Uglavnom se menjamo, ali najviše smo oboje ovde. A uveče, kod kuće. Stanujemo tu odmah pored birtije. Imamo i nešto živine, i o njima treba voditi računa. Ali bar nije daleko. Recimo, zamišljala sam već, kako bi izgledalo negde drugde.

MILOŠKO Stanuješ sa ocem?

MAŠNA Da.

MILOŠKO Neku drugaricu ipak imaš...

MAŠNA Otišle su. To je bilo onako... usrano... Sve su otišle u grad. Na školovanje, i tako... Neke već rade. I rađaju.

MILOŠKO Zašto nisi i ti otišla?

MAŠNA Šta misliš, da li bi otac mogao ovde ostati sam? A ni meni ovde nije loše. Samo je uveče bez veze. Ne da ne valja, nego...

MILOŠKO A danju, među ovim muškim svetom?

MAŠNA Ne moram sa njima da se kartam, niti šta slično. Nema sa njima problema. Dolaze lepo redom. Prvi stiže Šejtan. Taj samo kušuje, i pije. Zatim dolazi Rotkva, pa Štipalo, i tako redom, svi.

MILOŠKO Zar ne bi svi da te napastvuju?

MAŠNA Ma idi! Ne svi. Kako bi i hteli, kad mi je otac birtaš!

MILOŠKO Aha. I kako se ovde zabavljaš?

MAŠNA Ima tu nekakvih skupova. Dođe neki pijanista, s onakvim električnim klavirom. Naštima ga, pa se čuju i bubnjevi, i činele. I ume da odsvira dosta stvari.

MILOŠKO I koga tu onda ima? Ovi?

MAŠNA Dolaze i sa strane. Ima igranka, i pije se.

MILOŠKO I ti piješ?

MAŠNA Ma ne, samo ponekad.

MILOŠKO Dolazi li i onaj što uzima otiske prstiju? Taj nije normalan. Već sam pomislio da će mi razvući šamarčinu. Lud je skroz.

MAŠNA Rotkva? Kakav je, takav je.

MILOŠKO Je li ti je rod?

MAŠNA Samo bi voleo da bude.

MILOŠKO Dopadaš mu se?

MAŠNA Hoće da me uzme.

MILOŠKO Tebe?

MAŠNA Da.

MILOŠKO Imaš ti za to još vremena.

MAŠNA Već sam napunila dvadeset i petu.

MILOŠKO Pa je l to mnogo?

MAŠNA Naravno da je mnogo.

Tišina

MILOŠKO Dakle, umeš i kokoške da tranžiraš.

MAŠNA Sama od sebe neće da se uredi.

MILOŠKO To ne bih mogao. Ti joj fikneš i šiju?

MAŠNA Pa da. Teško bih je inače očerupala. Uzmem jedan dobar nož, prikoljem je, s jednim ovakvim, oštrim, zatim čerupam. To baš i ne volim, jer se sve zavuče ispod noktiju. Posle joj vadim drob, sve redom...

MILOŠKO Dobro je, dosta je bilo...

MAŠNA Ali da jedeš, to voliš, a? Pileće grudi?

MILOŠKO *(Upire pogled u Mašnine grudi, na haljini devojke visi jedna mašnica. Miloško uhvati jedan njen kraj, pritom ovlaš dotakne i njene grudi)* Ima i tu jedna mašna.

MAŠNA *(odgurne Miloškinu ruku)* Hej!

MILOŠKO Šta je?

MAŠNA Svaku devojku posle pet minuta uhvatiš za grudi?

MILOŠKO Uglavnom. Ali tvoje nisam uhvatio.

MAŠNA Ali si hteo.

MILOŠKO Ma ne, to se tebi samo tako učinilo.

Mašna ustaje, pa se ponovo spušta na stolicu

Jesi li već bila u Pešti?

MAŠNA Videla sam je na televiziji.

MILOŠKO Šta si videla?

MAŠNA Pa Peštu.

MILOŠKO I, da li ti se dopada?

MAŠNA Je l ti umeš samo da pitaš?

MILOŠKO Pitaj ti.

MAŠNA Šta da pitam?

MILOŠKO Nešto.

MAŠA Dobro, pitam. Šta radiš?

MILOŠKO Sad ništa, ništa zanimljivo.

MAŠNA A šta ćeš u Portugaliji?

MILOŠKO Sešću na obalu mora i posmatraču zalazak sunca.

MAŠNA Toliki put bi potegao samo zbog toga? To možeš da gledaš i ovde na jezeru, svaki dan.

MILOŠKO Ono je nešto drugo.

MAŠNA I ti umeš onako da govoriš?

MILOŠKO Kako?

MAŠNA Pa onako kako tamo govore.

MILOŠKO Portugalski? Sasvim malo.

MAŠNA Pa kako ćeš onda sa njima?

MILOŠKO Hteo bih da ih upoznam. Dobar je to narod. Oni su izmislili čaj, na primer. I vazuu. I lepezu.

MAŠNA Šta se na lepezi može izmisliti?

MILOŠKO Zatim jastuk, vatromet...

MAŠNA I vatromet?

MILOŠKO I sa svima su ljubazni. Nisu kao Španci, na primer, kod njih nema borbe s bikovima. Zapravo ima, samo što oni na kraju ne ubijaju bika.

MAŠNA Aha.

MILOŠKO Hteo bih da ih vidim. Ako čoveka nešto zanima, neka to i pogleda pre nego što umre. Bar ja tako mislim.

*S ulice se čuje zveket pada bicikla, i Źenin glas:
»Ukurac!« Izlazi Birtaš, potom u krčmu ulazi Źena*

MILOŠKO (ustaje) Onu stvar sa morske obale ću ti još ispričati.

ŹENA (primećuje Birtaša) Dobar dan, Lajčika! Gde je moj muž?

BIRTAŠ Ljubimruke, Jucika. Otišao je da traži svoj bicikli.

ŹENA Zašto? Šta je bilo?

BIRTAŠ Ukrali su ga. I njegov, i Šejtanov. Pa su otišli s Rotkovom da ih traže.

ŹENA Kurac su ukrali, sad sam ga ja doterala. Jer ga je ostavio kod kuće. Lud je taj. I na koju su stranu krenuli da ga traže?

BIRTAŠ Ne znam. Ali inače posle ide da odrađuje društveno korisni.

ŹENA Jest, to mi je sasvim izašlo iz glave. Nije ni moja sveznajuća. Dajte mi jedan špricer, kad sam već ovde, pa da idem.

BIRTAŠ Naravno.

MILOŠKO Platilo bih vino.

BIRTAŠ Izvolite. Sedamdeset novaca.

ŹENA (pogrešno razume) Hvala!

BIRTAŠ Hvala?

ŹENA (Milošku) Bog da vam plati!

BIRTAŠ Ja bih to ipak zapisao.

MILOŠKO (plaća) Doviđenja.

BIRTAŠ Doviđenja.

MILOŠKO (Mašni) Helo.

MAŠNA Ćao.

ŹENA Doviđenja!

BIRTAŠ Bilo bi već polako vreme da se plati.

ŽENA Kazaću mu. No, odo ja do opštine. Stalno se negde zagubi.

Žena mahne rukom, izlazi. Birtaš se polako odgega u stražnji deo krčme. Mašna zuri u vrata

- - - - -

Isto mesto. Nekoliko dana kasnije. Birtaš i Šejtan

BIRTAŠ Trebalo bi da ih tužiš. Ne vredi ništa ako ga ti, onako, olešiš. Biće samo gore. Pitaću popa, smisleće on nešto. Ako mu razbiješ glavu, šta si uradio? A trebalo bi da porazgovaraš i sa ženom. Ipak je to i njeno dete.

ŠEJTAN Video sam na Borikinoj ruci, da ju je šibao kaišem.

BIRTAŠ Zato ti i kažem. Ako se mnogo budeš kurčio, nećeš je ni videti. Ustrana stvar. *(Sipa vino Šejtanu)* Još ovu čašu, ali danas više nemoj da piješ. Napravićeš neku glupost.

ŠEJTAN Raspizdiću ga da više neće ustati. I Rotkva kaže, da ga umlatim kao psa.

BIRTAŠ Kažem ti, to neće valjati. Nego ćemo da smislimo nešto. Ako ništa drugo, razgovaraću sa predsednikom opštine. Da nije pogodan, ili tako nešto. Ali i ti piješ, jebemti. Ne daješ na sebe. Pa kako onda da interveniš? Kako da ti da dete?

ŠEJTAN Ne moraju mi dati. Samo da je onaj kurvin sin ne tuče. Neka to sredi. Nije dete njegovo.

ROTKVA *(ulazi)* Dobar dan želim. Lične karte molim. *(Smeje se grohotom)* Mašna?

BIRTAŠ Danas se odmara.

ROTKVA Neće ni da svrati?

BIRTAŠ Možda i hoće. Sišla je valjda na jezero.

ROTKVA Je l bio tu onaj momak?

BIRTAŠ Danas još nije. Ali doći će.

ROTKVA Srediću sad već i to. Otkad je došao, svaki dan priča sa Mašnom. Svaki dan. Zar ne vidite, čika Lajčo?

BIRTAŠ Pa, je l zabranjeno pričati, šta li?

ROTKVA On misli, samo zato što je iz grada, da mu se sve može. Dokle ostaje, šta kaže?

BIRTAŠ Šta ja znam.

ROTKVA Da mu ja polako ne bi demolirao njušku. (*Šejtanu*)
 Slušaj ovamo, samo da znaš, prijavio me je lovac, zbog tebe!

ŠEJTAN Koga?

ROTKVA Kako koga? Mene!

BIRTAŠ Zašto?

ROTKVA Jedan od bajsova, od onih koje sam popkupio, pripadao je lovcu. Štipalo se setio da je on ostavio svoj kod kuće, ali ovaj kreten Šejtan je rekao da je taj bajns njegov. Taj, i još četiri. Uzaptio sam svih pet bajsova, pa da može da bira. Je l tako bilo, Šejtane?

ŠEJTAN Tako.

ROTKVA Pa se ispostavilo da ni jedan nije njegov! Sva sreća da nisam nekog i klepio, sad bismo se nervirali! Ovako, precednik će da zataška stvar. Čista sreća, jebote.

ŠEJTAN Bio je isti takav.

ROTKVA Ma ne luduj, bilo mu je upisano ime. Samo sereš, i to naveliko. Pa ti uopšte i nemaš bajns! Nikad ga nisi ni imao!

ŠEJTAN Kako nisam imao? Bivalo je, kad sam imao.

ROTKVA Jesi li već olešio Bitnera? Sredi bar to, a ne da smišljaš ovakve gluposti. Dakle, sreo sam ga, zataškaće, neće biti sranja, međutim, rekao mi je da obustavim kažnjavanje automobilista. Pa od čega onda da živim, jebote? I to je zbog tebe.

BIRTAŠ Radi nešto.

ROTKVA Šta? Nešto društveno korisno? Za četrdest novaca na sat? Trebalo bi da imamo ovde jedan fin pritvor. I da ja budem čuvar, to bi bilo dobro. Čuvar pritvora. To je služba, jebote! Odgovornost!

ŠTIPALO (*ulazi*) Čao. Je l me tražila žena?

BIRTAŠ Nije još.

ŠTIPALO Jer hoće, pa zato kažem. (*Sedne pored Šejtana*)

BIRTAŠ Znam da hoće. Traži te svaki dan.

ROTKVA Nisi bajsom došao, jebem ti?

ŠTIPALO Jesam, eno ga tamo napolju pored zida.

ROTKVA Pazi da je tako.

ŠTIPALO Jeste. Ali ne bi bilo zgoreg da pripaziš i ti. (*Smeje se grohotom*) Dobro, bre, mogu jednom i ja da pogrešim, zar ne? Zbunio me ovaj Šejtan.

ROTKVA E, on je baš takav, zbunjuje, jebiga.

ŠTIPALO A kako je štedro pokazivao, te da je ovde stajao, te da je tu bio prislonjen...

BIRTAŠ Nećeš da srušiš onu čašu sa stola?

ŠTIPALO Ne znam. Ispostaviće se uskoro.

BIRTAŠ Bolje da je blagovremeno skloniš.
 ŠTIPALO (*Šejtanu*) Kako to opet izgledaš, ladoležu?
 (*Ostalima*) Zapanjujuće. Pa tek je pola tri. Možeš da
 gledaš u njega samo žmirkajući očima, ali ni onda ne
 dugo. Strašno! U pola tri!
 BIRTAŠ Pusti ga. Šta piješ?
 ŠTIPALO Jednu malu vodku, samo onako, simbolično. (*Smeje
 se*)
 ROTKVA Dobre si volje, jebote. Onog peštanskog momka danas
 nisi ni ti video?
 ŠTIPALO Šta si navalio na njega? Dobar je to momak, juče
 sam razgovarao sa njim.
 ROTKVA Mogao bi već da se nosi u tu Portugaliju.

Birtaš iznosi deci vodke

I?
 ŠTIPALO Šta i?
 ROTKVA Je l rekao nešto suvislo?
 ŠTIPALO Može se sa njim razgovarati. Obrazovan je čovek.
 Ništa mu ne fali.
 ROTKVA Jako se uzlepršao ovde oko Mašne.
 ŠTIPALO Joj što si to lepo rekao! Zapišaću! (*Laktom sruši
 na pod Šejtanovu praznu čašu*)
 BIRTAŠ Rekao sam, jebemti! Rekao sam!
 ŠTIPALO Jest, ukazali ste na to. Zaneo sam se. To je
 potrošni materijal, zar ne? Ili da platim?
 BIRTAŠ Plati piće, i tvoje i tvoje zečice! Dužan si već
 pozamašno. (*Mete metlicom krhotine*)
 ŠTIPALO Platiću, bez brige!
 BIRTAŠ Zar je nisi mogao razbiti u više komada?
 ŠTIPALO Bar je bila prazna. Pune čaše ne razbijam. Je l
 tako, Šejtane? Kakve zečice? I ona konzumira?
 BIRTAŠ Dešava se.
 ŠTIPALO Popije ona kod kuće svoje, ziher. Hu, baš dobro
 što kažeš. (*Ustaje, proviri kroz vrata*) Idem ja, jer
 će me zateći ovde, ako naiđe. Idem dole na jezero.
 Recite joj da je čekam tamo u pola četiri, na jezeru.
 Dotle ću fino da se sunčam. I kažite joj još i to da
 ne dođe ranije, do pola četiri ne bih hteo da govorim.
 Željan sam tišine. (*Polazi napolje*) Sledeći put ću da
 platim. (*Izlazi*)
 ROTKVA Mašna se još odmara?
 BIRTAŠ Umorna je. Doći će kasnije.
 ROTKVA Razgovarao bih sa njom. Ponekad mi baš nedostaje.

Sa ulice zveket pada bicikla. I ženin glas: »Ukurac!«

BIRTAŠ Ne znam baš, Rotkvo...

ROTKVA Čika Lajčo...

ŽENA (*ulazi*) Dobar dan, Lajčika! Moj muž nije bio ovde?

ROTKVA Kakav peh! Otišao je pre dva minuta.

ŽENA Odavde?

ROTKVA Odavde, pa da.

ŽENA Zašto me nije sačekao?

BIRTAŠ Ja to ne znam. Mada bi se sigurno obradovao. Ali ostavio je poruku.

ŽENA No, svejedno, kad sam već ovde, dajte mi jedan špricer, Lajčika.

BIRTAŠ Naravno.

ŽENA Rotkvo, Rotkvo... Hiljadu godina vas nisam videla! Ili još više.

ROTKVA Valjda se uvek mimoidemo. Jeste li dobro?

ŽENA Mnogo je posla. I sad baš idem u dućan.

ROTKVA Samo je birtija pala usput.

ŽENA Pa htela sam da pitam muža, šta da kupim.

BIRTAŠ Čeka vas za sat vremena na jezeru.

ŽENA Za sat vremena? Zašto za sat vremena? No, svejedno, suvenirsko mu je pravo inače. Apsolutno.

ROTKVA Pijte to vino, dok se ne smlači.

ŽENA Šta je sa vama, Rotkvo? Davno vas nisam videla!

ROTKVA Na šta mislite?

ŽENA Samo onako.

ROTKVA A, onako, ništa.

ŽENA To je bitno. Zdravlje.

ROTKVA Jeste... šta?

ŽENA Samo da je zdravlja. Kažem ja mom mužu, polako, ne trči, al on se zapizdio u tu Peštu, te da je u Pešti ovako, te onako, kažem mu, smiri se, bre, oladi malo. Ali ne, oće on da ide, oće, nema Boga. Kao da su mu pundravci ušli u dupe. Ne bih ranije pomišljala da će takav biti. Sve se šalio, šalio, i odlazio tu i tamo, ali toliko se nije nikad zapizdio, ko sad u Peštu. Eto šta je ispalo na kraju!

ROTKVA No, očete li još jedan špricer?

ŽENA Zar vi pijete?

ROTKVA Naravno, naručićemo dva, je l u redu? Ništa ne brinite, ja sam vaš gost!

ŽENA Hvala. Još dva špricera, Lajčiko!

BIRTAŠ Bilo bi dobro da se polako izmiri račun.

ŽENA Recite, ali iskreno, jesmo li vam ikad ostali dužni?

BIRTAŠ Da kažem?

ŽENA Lepo sam rekla.

BIRTAŠ Sedamhiljada i četrdeset. Do sad.

ŽENA Šta?

BIRTAŠ Suma. Koju dugujete.

ŽENA Kazaću mužu. Ne brinite, još danas ću mu reći. No, uzdravlje! Idem u dućan, treba još da odnesem stvari kući. Kod jezera, znači?

BIRTAŠ Tamo.

ŽENA Zapamtila. Doviđenjce. *(Izlazi)*

ROTKVA Gde je peško?

BIRTAŠ Ko?

ROTKVA Pop.

BIRTAŠ Zašto bi bio peško?

ROTKVA Svi su popovi pederi, čika Lajčo.

BIRTAŠ E, to nisam znao.

ROTKVA Kad vam kažem.

BIRTAŠ Ne bojiš se ti? Od Boga?

ROTKVA Što mi je na srcu to mi je i na ustima, da budem iskren.

BIRTAŠ Od Boga, ili od bilo čega. Ipak ima u čoveku nekakvog straha. Bogobojažljivosti, ili kako se kaže. Da vodiš računa o svojim rečima.

ROTKVA Ne bojim se ja. Jaki sam ja čovek. Šta da se bojim? Neka se boje mene!

Ulazi Pop. Oko vrata novi šal

BIRTAŠ Zdravo.

POP Zdravo svima.

ROTKVA Poštovanje.

BIRTAŠ Unikum ili vodka?

POP Nijedno. Bilo je toliko pričesnog vina u putiru, da mi sad ne treba ništa. Samo bih malo posedeo.

BIRTAŠ To može. Tek si sad stigao?

POP Malo sam se prošetao. A imao sam i jedno poslednje pomazanje.

BIRTAŠ Bolest?

POP Rak. *(Sklapa oči, od sad sedi sklopljenih očiju, izvaljen nazad na stolici)*

BIRTAŠ Ovde?

POP Susedno selo.

BIRTAŠ Kakav rak?

POP Zar nije svejedno kakav? Rak. Ti bar znaš. Odneće ga najkasnije do večeras. Dobro što sam stigao. To ga je sasvim umirilo.

BIRTAŠ Žena?

POP Muškarac.

BIRTAŠ Star?

POP Nije.

BIRTAŠ Dece?

POP Troje.

BIRTAŠ E, šta ti je život.

POP Sve teže podnosim ovakve stvari. Dobro što sam na vreme stigao. Gotovo je sa njim do večeras.

BIRTAŠ Stvarno ne bi ništa popio?

POP (*pije*) Ne, hvala.

BIRTAŠ Rotkvo?

ROTKVA Ne, hvala.

POP Toplo je. Dolazim sa jezera. Sunce lepo sija. Pravo bablje leto. Ko stvoreno za štrand. Ljudi se sunčaju. Leže tamo i lepo se sunčaju. Tamo je i tvoja kćerka.

ROTKVA Na jezeru?

POP Da. Sa onim peštanskim momkom.

ROTKVA Mašna je sa tim tipom?

POP Eno ih na jezeru.

Rotkva izjuri

Sunčaju se lepo. (*Otvora oči*) Tako ti je to, moj Lajčo. To je sve.

- - - - -

Obala jezera. Štipalo se sunča u kupaćim gaćama i u beloj atletskoj majici. Čuje se žubor vode. Žena se približava opasno se zanoseći na biciklu, na kormanu visi prazna kesa. Štipalo je iz daljine posmatra. Žena usporava, ali ne ume da se zaustavi, padne zajedno s biciklom, kao puna vreća peska

ŽENA Ukurac! (*Ostaje ispod bicikla*)

ŠTIPALO (*u sebi*) Da ne poveruješ. Pa toga nigde nema.

Deset minuta. Samo malo mira, ni to. Ne može.

Neverovatno. Sranje.

Žena se dovuče, sve sa biciklom na sebi, sasvim do Štipala. Za sve vreme trajanja scene pokušava da se izvuče ispod bicikla

Kad ni drugi put nisi uspela da se zaustaviš, znao sam da si ti. Zašto piješ toliko? Jesi l bila u dućanu?

ŽENA (*hukće, brekće*) Saću. Tražila sam te u birtiji.

Dužan si mu. Upekla ova zvezda, je li?
 ŠTIPALO Upekla. Baš. Sunčaj se.

Žena podrigne

Bravo. Hoćeš li možda malo i da povraćaš? Mora da se
 vodostaj opasno koleba u tebi.
 ŽENA Šta se koleba?
 ŠTIPALO Ništa... Sunčaj se.

Tišina

ŽENA Slušaj ovamo! Pišta! Čuješ? Nemamo love.
 ŠTIPALO Kad si ti imala love, zečice?
 ŽENA Nije to u pitanju. Trebalo bi da nađeš neki posao.
 ŠTIPALO Idem iduće nedelje u Peštu.
 ŽENA Ni pomoć nije stigla.
 ŠTIPALO No. Ni u dućanu ne plaćaš?
 ŽENA Daju na kredu.
 ŠTIPALO Eto. Tako se to radi. Nabaviću love u Pešti.
 ŽENA Neće te opet biti nedeljama.
 ŠTIPALO Je l nam treba lova, ili ne treba?
 ŽENA (*podriguje*) Dobro, ne moraš zbog toga odma da budeš
 melankoličar.
 ŠTIPALO Melankoličar. Bravo. No, sunčaj se tiho.

Tišina

ŽENA Ne pijem ja toliko, nemoj reći, da sve ode na piće.
 ŠTIPALO Tiše.
 ŽENA Nego zato što ne radiš.
 ŠTIPALO Umukni već jednom.
 ŽENA Moraću da prodam tvoje košulje, ako ne nabaviš lov.
 ŠTIPALO Prodaj.
 ŽENA I onu, kako se zove, talijansku. Onu Pure Cotton.
 Talijansku.
 ŠTIPALO Kakav, bre, Pure Cotton?
 ŽENA To piše na njoj. Koja je od Karčike. Talijanska.
 ŠTIPALO Misliš na onu od čistog pamuka?
 ŽENA Na onu talijansku. Ekstrafrajersku. Takvu sam je
 kupila od Karčike.
 ŠTIPALO Dragi Bože. Sunčaj se. Ćuti. Sunčaj se.

Tišina

ŽENA Slušaj, trebalo bi da nađeš nešto. Poso.
 ŠTIPALO Zar ne možeš malo da ćutiš?

ŽENA Crkavati u birtiji, i ovako na suncu...

ŠTIPALO Umukni sad bre, dosta više. Strpljivo te slušam, al sad je dosta.

ŽENA Mogao bi da se privatiš i malo onog društveno korisnog. Čuješ? Zašto ne bi popričao s precednikom? Rekao bi mu lepo da je taka i taka stvar, i gotovo.

ŠTIPALO Poštedi me malo.

ŽENA Trebalo bi mu reći. Nisi, bre, mutav.

ŠTIPALO Tiše, jerbo ću da se pridignem.

ŽENA I Karčijevi su kupili novi bajš.

ŠTIPALO Gde da se poserem?

ŽENA Samo kažem. Ukraden je.

ŠTIPALO Eto vidiš. Baš je dobro ispalo što su ga kupili!

ŽENA Čekaj, novi su ukrali, a ne stari.

ŠTIPALO To je onda drugo. Idi, zatvoriće dućan.

ŽENA Samo malo da danem dušom. Šta treba? Pivo?

ŠTIPALO Hleb.

ŽENA I prošli put, blokovao je pivo, a nisam imala para.

ŠTIPALO Blokovao?

ŽENA Jes, pivo. I nisam imala para.

ŠTIPALO Kako bi i imala?

ŽENA Kako-kako, mani se već. Treba li jaja?

ŠTIPALO Meni?

ŽENA Jaja.

ŠTIPALO Treba.

ŽENA Pa da uzmem i jaja?

ŠTIPALO Svejedno. Kupi nešto. Svejedno. I kupi sodabikarbonu.

ŽENA (s mukom se diže na noge) A piva?

ŠTIPALO Uzmi i piva. I hleba.

ŽENA Jaja?

ŠTIPALO Briši već jednom!

Žena bi da se popne na bicikli, ali stalno pada

ŠTIPALO Kotrlja se, a?

ŽENA (sedne na bicikli, polazi, preko ramena) Bikarbonu, pivo. Da uzmem i jaja?

ŠTIPALO (vikne za njom) Stavi samo kesu na pult znaće oni sami šta treba!

Žena ode

(u sebi) Dragi moj Bože...

- - - - -

Takođe na jezeru, nešto dalje, Miloško i Mašna. Mašna liže sladoled. Vedro raspoloženje

MILOŠKO Lizuckaj lepo, i vreme je prelepo!

Mašna se zagrcne, kašlje

MILOŠKO Čekaj, daću ti jedno veštačko disanje!

MAŠNA No! Jesi li poludeo? Dobro mi je.

MILOŠKO Smeš li ti ovde sa mnom da lizuckaš... sladoled?

MAŠNA Zašto ne bih smela.

MILOŠKO Sigurno će već večeras da se priča o tome u selu.

Kako to da ima sladoleda?

MAŠNA Ovako, krajem nedelje dolazi kamionet. Ali samo ako je toplo. Prođe kroz četiri sela.

MILOŠKO Daj mi jedan liz.

Mašna mu pruža sladoled

Čista voda.

MAŠNA Zašto? Dobar je. Ove godine još nisam ni probala.

MILOŠKO Hoćemo li da plivamo?

MAŠNA Kasnije.

MILOŠKO Zašto ti kostim nije dvodelan?

MAŠNA Ovakav imam.

MILOŠKO Sad je već moda da se nose samo gaćice. Od gore ništa.

MAŠNA Idi.

MILOŠKO Stvarno. Dobro bi ti stajalo.

MAŠNA Naravno...

MILOŠKO Moji dlanovi su inače prvorazredni grudnjaci.

Mašna se smeje

Evo već izlazi mesec.

MAŠNA Ne mogu da verujem, počinješ i ti? I ovaj mesečari.

I Rotkva me stalno gnjavi, sa tim punim mesecom.

MILOŠKO Uzburkava osećanja.

MAŠNA Šta radi? Vino ih uzburkava, vino.

MILOŠKO I pun mesec.

MAŠNA Slušaj, pričaj mi, čime se ti baviš?

MILOŠKO Pišem, onako...

MAŠNA Šta?

MILOŠKO Duga...

MAŠA Dugačka pisma?

MILOŠKO Dugačke eseje.

MAŠNA Šta je to?

MILOŠKO Tekstovi.

MAŠA Dobro, ali kakvi?

MILOŠKO Znaš šta je esej, zar ne? Išla si u školu.

MAŠNA Jeste, književnost. Znam.

MILOŠKO Idem da vidim Portugaliju i Portugalce. Pa ću i o njima napisati jedan takav esej.

MAŠNA Aha. Jesi li ti lovaran tip?

MILOŠKO Zar tako delujem?

MAŠNA Pa, po tome što možeš sebi da priuštiš da odeš tamo.

MILOŠKO Slušaj, ispričaću ti nešto. Živeo je davno jedan slikar, zvao se Gogen. Skoro do svoje četrdesete bio je službenik. Znaš, nešto je kao mastiljao u opštini. Vredno je radio, imao je ženu i tri kćerke. Jedne večeri su onako sedeli, razgovarali, pa su lepo pošli svi na spavanje. Ujutro im je rekao da ide kod tetke. A onda im je posle tri godine napisao jedno pismo. Sa Tahitija. U pismu je stajalo samo ovo: »Dobro sam. Slikam. Gogen.«

MAŠNA Aha.

MILOŠKO Razumeš?

MAŠNA Šta?

MILOŠKO Pa to, da je živeo, životario, i da je onda najednom shvatio da ne treba više da radi to što je do tada radio. Pa je lepo otišao. Sa četrdeset godina!

MAŠNA A deca?

MILOŠKO E pa, to je ono! Ali je ipak otišao!

MAŠNA I to je dobro?

MILOŠKO Ne znam, da li je dobro. Ali suština je u tome da u bilo kojem trenutku možeš da se predomisliš, i ako se ne osećaš dobro, možeš da počneš nešto drugo.

Razumeš? Ako nisi srećna, recimo, tamo gde se nalaziš.

MAŠNA Aha.

MILOŠKO Da se nudiramo?

MAŠNA Hajde prvo da se okupamo.

Miloško svlači pantalone, majicu, ulaze u vodu. U međuvremenu pristiže Rotkva. Traži ih na obali, ugleda Štipala

ROTKVA Štipalo! Gde je Mašna?

ŠTIPALO Otkud ja znam gde je Mašna.

ROTKVA Nisi je video?

ŠTIPALO Zar ne vidiš da ležim i da su mi oči sklopljene?
 Kako bih bilo šta video kad su mi oči sklopljene?
 ROTKVA Dobro. *(Krene dalje, primećuje ih u vodi. U sebi)*
 Mater im kurvinjsku. Šta je ovo, jebote? Kupanjac? No
 dobro. *(Podiže s peska Miloškov peškir. Čeka)*

*Dolaze Miloško i Mašna. Mašna se briše, Miloško se osvrće,
 traži svoj peškir*

Je l ti to tražiš nešto?
 MILOŠKO Daj mi taj peškir.
 ROTKVA Tvoj peškir?
 MILOŠKO Ma daj mi ga.
 ROTKVA Otkud znam, da je tvoj? Je l piše na njemu tvoje
 ime, gulanferu?
 MAŠNA Hajde, Rotkvo, prestani da se iživljavaš.
 ROTKVA Ti se obriši, jer ćeš još da se prehladiš. A onda
 idi kući, otac te čeka.
 MAŠNA Šta sad tu izvodiš. Daj mu taj peškir.
 ROTKVA Neka ga sam uzme.
 MILOŠKO Znaš šta? Jebi se. Osušiću se. Zadrži ga, Rotkvo.
 ROTKVA Kakva Rotkva? Nemoj me ti, bre, tako zvati jer ću
 te išorati, jebote. Ima da te slomim ko bajatu kiflu,
 pederu jedan.
 MILOŠKO Ovaj vam je ovde glavni?
 ROTKVA Šta ti radiš ovde?
 MILOŠKO Ne vidiš? Kupam se.
 ROTKVA To vidim.

*Mašna jednim munjevitim pokretom pokuša da istrgne peškir
 iz Rotkvinih ruku, ali peškir padne na zemlju, pred
 Rotkvine noge. Miloško se sagne da ga podigne. Pri tom
 pogleda u Rotkvine iskrzane, sive zokne*

MILOŠKO Zokne su ti prva liga. Adidas?
 ROTKVA Šta?
 MILOŠKO Ništa.

Miloško i Mašna se oblače

ROTKVA Izazivaš, frajeru? To može. Onda ću ja drugačije da
 razgovaram. E pa, slušaj ovamo. Ovako stoje stvari:
 dođeš ti ovamo iz Pešte. Slušaj, prati. Jesi li došao,
 ili nisi došao? Činjenično stanje. Dobro je što si tu,
 niko te ne dira, ostani. Budi ovde. Možeš lepo da
 jedeš i da piješ, niko ti ne brani. Ali Mašnu da si
 ostavio, i to jebeno brzo. Ili se nosi kući.

MILOŠKO *(Mašni)* Je l ovaj to meni govori?

Mašna se postavlja između njih dvojice

ROTKVA Gubi se odavde!

MILOŠKO Zašto, ti si ovde Tajson? *(Zauzima boksterski gard)*

ROTKVA *(Mašni)* Klepiću ga, jebote. Priča ko navijen. Sad ću ga klepiti, majkemi.

MAŠNA Oladi, Rotkvo, oladi bre.

ROTKVA Ti pojma nemaš šta se radi. Nemoj da se mešaš. Idi lepo kući.

MAŠNA Ići ću kad ja budem htela.

MILOŠKO Može li sama da odluči?

ROTKVA Tebe nisam ništa pitao. Reći ću ti još jednom da brišeš odavde što dalje, ali brzo. Nemoj da ti moram još jednom reći, jer si onda najebao kao žuti. Gledaj, pa ovaj mi se smeje. Nemoj da se smeješ, povadiću ti sve zube, čuješ?!

MAŠNA Rotkvo!

MILOŠKO Šta ti hoćeš od ove devojke?

ROTKVA Šta je sad? Šta se to tebe tiče, jebote? Ona je moja verenica.

MILOŠKO Verenica.

ROTKVA Jest. Tebi ću baš da objašnjavam, je li, šta hoću? Briši što brže možeš. Dok izbrojim do tri.

MILOŠKO Da neće biti mnogo, Rotkvo. Mnogo je to za tebe.

Rotkva krene na Miloška, Mašna ga uhvati otpozadi

MAŠNA Rotkvo...

ROTKVA Šta je, šta mi rotkvariš? Nemoj tu da mi rotkvariš, jesi li čula? On će da mi soli pamet? Dođe tu da mi čita bukvicu? Ma razbiću mu tu nacerenu njušku, jebote!

MAŠNA Slušaj. Vрати se u krčmu, evo i mene odmah. Dobro? Vрати se lepo. Imam samo nešto da mu kažem. Idi sad lepo.

ROTKVA Dogovoreno. Slušaj ovamo, da ti kažem nešto. Neka ide što pre, pa neće biti ništa. Dok sam dobre volje, lepo ga otpravi. Biće za njega bolje, ako ga ti otpraviš. *(Polazi. Preko ramenma, Milošku)* Više te neću upozoriti. To, garant. Da te više nisam video. *(Odlazi)*

MAŠNA Zdravo se iznervirao.

MILOŠKO Prijatan čovek.

MAŠNA Neće se vratiti.

MILOŠKO On je ovde strah i trepet, je li?

MAŠNA Umem ja da ga smirim. Samo truća bez veze. Ali ti ga se nisi uplašio?

MILOŠKO Šta da se uplašim jednog takvog majmuna.

MAŠNA Veći je od tebe.

Tišina

Ali šta ćemo sad? Kako ćeš doći u birtiju? To bi ipak bilo opasno.

MILOŠKO Umeš ti njega da smiriš, zar ne?

MAŠNA Pa sad, ne znam baš. Ne kažem ja da odeš, jer nemoj da odeš. Samo ne znam šta će da bude.

MILOŠKO Ali ako ne odem u birtiju, neću te videti.

MAŠNA A hteo bi?

MILOŠKO Ti ne bi?

MAŠNA Ja? Bih. Ako ti hoćeš. Samo kako?

MILOŠKO Pa, mogao bih da se prerušim. U policajca, na primer. Uđem unutra, legitimišem Rotkvu i izvedem ga napolje.

Mašna se smeje

Ne ostavlja te na miru, je li?

MAŠNA Nema veze.

MILOŠKO A tvoj otac?

MAŠNA Šta sa njim?

MILOŠKO Pa šta on kaže?

MAŠNA Dobri su.

MILOŠKO Ali šta kaže?

MAŠNA Slušaj, otac bi se radovao ako bih se udala za nekoga. A Rotkvina reč ovde ima težinu.

MILOŠKO Ako sad pogrešiš, onda je gotovo. Sačekaj. Kad budeš imala nekog koga voliš.

Tišina

Jesi li već volela nekog?

MAŠNA Bio je jedan... Više nije tu.

MILOŠKO Otišao je?

MAŠNA Jeste, u grad. Jesi li ti imao mnogo?

MILOŠKO Ljubavi? Ili devojaka? Jer to nije isto.

MAŠNA Znam da nije. Ali ljubavi je bilo?

MILOŠKO Bilo je.

MAŠNA A sad?

MILOŠKO Sad?

MAŠNA Aha.

MILOŠKO Da li sad imam nekog koga volim?

MAŠNA Aha.

MILOŠKO Sad nemam.

MAŠNA Aha.

MILOŠKO U tome je dobro to što bilo kad mogu da imam.

MAŠNA Aha.

Miloško pokuša da je poljubi

(Izmakne se) Miloško!

MILOŠKO Šta je?

MAŠNA Pričaj mi bolje o toj obali. O Portugaliji.

MILOŠKO Sad?

MAŠNA Sad.

MILOŠKO Baš sad?

MAŠNA Baš sad.

MILOŠKO Dobro.. To ti je... Čekaj, kako da počnem...

Najpre bi trebalo da znaš gde je Portugalija. Ona je na samom rubu Evrope. Imaš li mapu? Tamo gde se kontinent završava. Ne onako, da više nema zemlje, i počinje jezero. Drugačije. Od tamo pa nadalje više nema ničega, samo more. Ne vidi se druga obala, nigde, ni na nebu, ni na zemlji. More nema kraja. I tamo žive ti Portugalci. To je jedna prilično siromašna zemlja, znaš? Da nema mora, ne bi im bilo ni života. Oni žive od mora. Od ribolova, i sličnog.

MAŠNA Svi pecaju?

MILOŠKO I dobro im je, ne žele oni... Portugalci su vrlo miroljubivi i trpeljivi.

MAŠNA Onda ovaj Rotkva nije baš neki Portugalac.

MILOŠKO A uz to su i veoma emotivni, vole da se vesele, na primer, ali na neki svoj način. Pevaju, pijuckaju.

MAŠNA Aha, to znam. Pričaj mi o morskoj obali.

MILOŠKO Čekaj, to ti pričam. Ali to ne izgleda onako kao ovde. Oni se ne vesele ovako kao mi. Nego na jedan fin način. I sve je to kod njih u vezi sa sanjarenjem. Posle podne, ili sumrak, kada sunce zalazi, sednu na obalu. Kada više nema posla, kad je ribarenje za taj dan već završeno, ali još pre večere. Sednu lepo svi na obalu. Poneki napune lulu, pa pučkaju. I ne razgovaraju naročito, nego samo sede. Posmatraju more. Tu je taj ogromni okean, počinje tu podno njihovih nogu, i oči ne vide ništa drugo, samo more. Dokle god pogled dopire, samo more. I negde jako-jako daleko, sve se gubi u nekoj izmaglici, nazire se kako se Zemlja okreće, nazire se kako se voda na horizontu blago savija nadole. Ali sve dotle, do samog kraja, ništa. Ništa. Samo huk mora, mrmor talasa, beskrajno

more. I to gledaju Portugalci. I sve ovo vreme oni sanjare. Pomišljaju na nešto što im je inače nedostižno. Žude za nečim, ali ne za nekim opipljivim stvarima, već su samo puni osećanja. A sunce pri tom zalazi. Zalazi, kao da se oprašta pre nego što konačno nestane sa neba. Kao da napušta ljubavnicu. Lepo, mirno, polako klizi u more, iza horizonta. To ne traje dugo, samo nekoliko minuta. A onda kad je sunce zašlo, ni more se ne vidi više tako jasno. Pa ostane samo to ništa. Sede tamo Portugalci, kao što sad mi ovde sedimo. Grickau svoje lule, zure u daljinu, zure u ništa. I osećaju to ništa. Oni su na kraju sveta. Sede i tuguju.

MAŠNA Tuguju?

MILOŠKO Tuguju. Jer pred njima je to ništa. Tamo je kraj sveta. Ostaje samo more. Beskrajno, bezdano ništa. Imaju jednu reč za ono osećanje koje ih tada ispunjava. »Saudade«, to je ta reč. Ne može se lako prevesti, ali po značenju je blisko našoj seti, potištenosti. Nešto između. Ali to nije tačan prevod, jer to nije obična seta, ali nije ni tuga. Samo Portugalci znaju šta je to.

MAŠNA Miloško.

MILOŠKO Molim.

MAŠNA Ima i drugih zemalja na obalama mora, zar ne?

MILOŠKO Ima.

MAŠNA I jesu li i njihovi stanovnici tužni?

MILOŠKO Ne znam.

Mašna spusti na mladića lak poljubac, Miloško poljubi Mašnu. Leže, ljube se. Približava se Rotkva

ROTKVA Hej! Tatice! Diži se!

MAŠNA Sad će da te prebije. Sad će sigurno da te prebije.

MILOŠKO Šta hoćeš?

ROTKVA Ajde, obradovaćeš se. Imaš posetu!

MILOŠKO Šta je?

ROTKVA Čeka te u bircuzu!

MILOŠKO Ko?

ROTKVA Tvoja žena!

MAŠNA Žena? Stvarno si lud, Rotkvo!

MILOŠKO Moja žena?

ROTKVA Jeste, tvoja žena.

MILOŠKO (Mašni) Moja žena.

MAŠNA Tvoja žena?

MILOŠKO (Rotkvi) Moja žena? Moja žena. (Polazi)

ROTKVA Idi lepo. Kaže da je došla po tebe.

II.

Birtija. Šejtan, Birtaš, Supruga. Supruga se šeta dole-gore, Birtaš jede

BIRTAŠ Da naspem i vama?

SUPRUGA Ne, hvala.

BIRTAŠ Naći će ga za par minuta.

SUPRUGA Čemu se toliko obradovao taj Keleraba?

BIRTAŠ Rotkva. Prijatelji su. Stvarno neće ništa da popijete?

SUPRUGA Može jedna kola. Ima li lajta?

BIRTAŠ Šta?

SUPRUGA Lajt.

BIRTAŠ Imamo kolu. *(Otvvara bočicu, sipa)* Odlično godišće. Preporučujem. Nervozni ste?

SUPRUGA Zar tako izgledam?

BIRTAŠ Samo zato što vas ne drži mesto.

SUPRUGA Mogla bih i da sednem.

BIRTAŠ Nije rekao da je oženjen.

SUPRUGA Nije?... Da li je rekao dokle ostaje?

BIRTAŠ Odlazi uskoro. Puštate ga tako daleko?

SUPRUGA Kuda?

BIRTAŠ Kako kuda? U ovaj... Kako se zove... No, recite već. Tamo gde ne ubijaju bikove. No. Gle sad ovo, kako se zove... Na koridi, gde se bik na kraju ne ubija. Zemlja. Tamo gde su izmislili vatromet. No. Pomozite već. Jebo mu pas mater, kako ne mogu da se setim. Izvinjavam se. Počinje sa por. To je garant. Poro... porko... No. Ne verujem da ne znate. Na vrh mi je jezika... Boga mu, stvarno! Zemlja!

SUPRUGA Portugalija.

BIRTAŠ Jeste! Zašto ne kažete, kad znate? Imao sam je tu, inače, na vrh jezika. Portugalija. Da. E pa to, pitam, da l ga puštate tako daleko. U Portugaliju.

SUPRUGA Je li?... To je rekao? *(Na iskap ispije kolu)*

BIRTAŠ Vama nije rekao?

SUPRUGA Pominjao je nešto...

BIRTAŠ Još jednu?

SUPRUGA Portugalija, dakle. Dajte mi jedan konjak.
 BIRTAŠ Došli ste vozom?
 SUPRUGA Kažem, konjak.
 MILOŠKO (*ulazi*) Otkud ti ovde?
 SUPRUGA Adresa je bila na tvom stolu.
 MILOŠKO Nije zato bila tamo da bi ti došla ovamo.
 SUPRUGA Došla sam da te odvedem kući.
 MILOŠKO Zbog toga si se uzalud štrapacirala.
 SUPRUGA A jesam, i to baš zbog toga...
 MILOŠKO Lepo sam ti rekao, jesam li? Pokušaj da razumeš.
 SUPRUGA Šta?
 MILOŠKO Više puta sam ti već ponovio...
 SUPRUGA Zar ćemo ovde pričati?
 BIRTAŠ Slobodno. Ja ću da distingviram. (*Spušta konjak na sto, odlazi u stražnji deo birtije*)
 SUPRUGA Hajde vrati se lepo kući.
 MILOŠKO Ne možeš da razumeš?
 SUPRUGA Nisi rekao, da ideš u Portugaliju.
 MILOŠKO Onda ti sad kažem. Idem u Portugaliju.
 SUPRUGA Ali zašto si došao ovamo?
 MILOŠKO Onako.
 SUPRUGA Pođi sa mnom kući.
 MILOŠKO Kad budem hteo, vratiću se. A ako ne budem hteo, onda neću.
 SUPRUGA Ako ne budeš hteo, nećeš?
 MILOŠKO Da.
 SUPRUGA Ali zašto? I dokle?
 MILOŠKO Dok mi bude prijalo.
 SUPRUGA Da li ti kod kuće nešto falilo?
 MILOŠKO Ništa mi nije falilo.
 SUPRUGA Da li sam ti ikad rekla da ne ideš, ako si nekud hteo da ideš?
 MILOŠKO Nisi.
 SUPRUGA Pa šta onda hoćeš?
 MILOŠKO Da budem sam. Još nikad nisam bio sam. Idi ti kući. Telefoniraću ti, i pisaću ti, ali sad idi lepo kući.
 SUPRUGA Da idem kući.
 MILOŠKO Idi, i to što pre.

Supruga se ne pomera

Gubi se!

SUPRUGA Da se gubim. Dobro... Čekaj samo... moramo li stvarno ovde da razgovaramo? U jednoj ofucanoj, bezveznoj birtiji? Šta ti tražiš ovde, među ovakvim ljudima? Kog đavola tražiš?...

MILOŠKO Joj...

SUPRUGA Znaš šta sam radila kad si onako odjurio?!
Ispeglala sam ti košulje, da imaš šta da obučeš kad se
vratiš! A onda sam poplaćala tvoje jebene račune!...

MILOŠKO Serem na te račune! I na račune, i na čekove!...
Znaš šta? Debelo serem na sve to!

SUPRUGA I jurim za tobom u ovu usranu birtiju! Među
preispoljne idiote! Pa šta sam ja? Šta znači, da se
gubim? A tata me kod kuće čeka s onolikim poslom!

MILOŠKO Ne trebaju mi vaše pare.

SUPRUGA Sredio ti je ono mesto. A ti se nisi udostojio ni
da odeš.

MILOŠKO Šta me se tiče taj posao?

SUPRUGA Šta mu fali? Zaradili bismo gomilu para.

MILOŠKO Pusti me već jednom sa tim poslom.

SUPRUGA Ne bi se tamo pretrgao od posla. Imao bi dosta
vremena i da pišeš. Da li ti je moj otac rekao da ne
pišeš? Možeš da pišeš šta hoćeš. Nisam se ni ja rodila
za preduzetnika!

MILOŠKO Ništa ne razumeš.

SUPRUGA Ali moja kola rado koristiš.

MILOŠKO Jest. Mogu da odem sa njima po tebe u fitnes!

SUPRUGA I to ti smeta? Fitnes ti smeta?

MILOŠKO Uopšte mi ne smeta.

SUPRUGA Pa šta je onda? Portugalija! Zašto ne kažeš, pa da
idemo! Možemo i avionom, zar ne? Zar ne možemo? U
hotel! Zašto ti to ne valja?

MILOŠKO Nema veze. Ne radi se o tome.

SUPRUGA Nego ćeš radije da stopiraš ili koji ćeš kurac?
Gospodin umetnik! Sa onim blesavim esejima! Koga to
zanima? Eseji! Jebote! Ko ih još čita osim mene? Ko?
Sam u Portugaliju! Ti da putuješ sam? Izgubiš se na
prvom ćošku! Ni kafu ne umeš sebi da skuvaš! Ne bi
nikad ni stigao tamo! Šta ti uopšte umeš da uradiš bez
mene? Šta bi bilo sa tobom bez mene, reci! Gde bi
stanovao? Šta bi jeo? Hajde reci, šta bi jeo? Šta bi
radio? Kakva sam ja ludača što nikoga nemam od kad
tebe znam! Ludača, eto šta sam! Znaš li s kakvim
tipovima imam posla? Samo kad bih htela! Ali
nikoga!...

Ulaze Mašna i Rotkva

Nikoga!...

Mašna odlazi iza šanka

(Kroz plač, Mašni) Još jedan konjak!

Mašna sipa

MILOŠKO Konjak?

SUPRUGA Konjak! Pa šta!

MILOŠKO *(osvrne se)* Posle ćemo o tome.

SUPRUGA Ne, nego sad.

ROTKVA *(Milošku)* Zaboravio si peškir. *(Baca ga na sto)*

Čija su ona kola napolju? Vaša?

SUPRUGA Moja, zašto?

ROTKVA B-N-V?

SUPRUGA Be-em-ve.

ROTKVA Pretpostavljao sam da su vaša. Takva ovde niko ne vozi.

SUPRUGA Još jedan.

MILOŠKO Prestani da piješ.

ROTKVA To je, dakle, ono što možete sebi da priuštite. A i priliče vam, inače. Nevolja je samo to što se otkačio zadnji blatobran.

SUPRUGA Nije se otkačio.

ROTKVA Što je protivno propisima.

SUPRUGA Konjak, molim.

MAŠNA Stiže.

MILOŠKO Slušaj, nemoj više da piješ.

SUPRUGA *(Rotkvi)* Dobro. Daću da se popravi.

ROTKVA Ne ide to tako. Nije po propisu. Upravlјati motornim vozilom pod konjakom.

MILOŠKO Smeta ti, pederu?

ROTKVA Smeta.

MILOŠKO Stvarno ti smeta, kretenčino?

ROTKVA Stvarno.

Rotkva jednim nenadanim udarcem obori Miloška na pod.

Izlazi Birtaš

(Birtašu) Čestitam vašoj ćerci!

SUPRUGA Šta je bilo?

ROTKVA Pokupite ga i vodite ga u pizdu materinu!

SUPRUGA Šta se dešava?

BIRTAŠ Ništa.

ROTKVA *(Milošku)* Dajem ti vremena da se gubiš. *(Pljune ustranu i izlazi)*

ŠEJTAN *(pokazujući na praznu čašu)* Lajčika!

BIRTAŠ *(dere se)* Nema više! Kome sad pišem ovaj konjak?

ŠEJTAN Bitneru.

BIRTAŠ Vece je zauzet! *(Izlazi)*

SUPRUGA (*pokaže glavom na Mašnu. Tiho*) Sa ovom?
 MILOŠKO Ma ne... (*Pokuša da se digne na noge, ali ne uspeva*) I šta ti to znači »sa ovom«?
 SUPRUGA Dođite ovamo, molim vas.
 MILOŠKO Nju nemoj da mešaš.
 SUPRUGA (*Pruživši ruku preko šanka, izvlači Mašnu*)
 Izađite!
 MAŠNA Šta me cimete?
 SUPRUGA Šta je sve ovo?
 MAŠNA Ništa.
 SUPRUGA Ništa?
 MAŠNA Ništa pod milim Bogom.
 MILOŠKO Kad kaže ništa, onda ništa.
 MAŠNA To kažem.
 SUPRUGA (*dovuče Mašnu do muža koji još uvek leži na podu*)
 Slušaj ovamo! Ovaj ovde je moj muž! Razumeš? I neću dozvoliti da ga kurvica poput tebe zajaše! Neću sebi da upropastim život! Je l jasno? (*Sruši sa stola nekoliko čaša*)
 BIRTAŠ (*vraća se*) Šta se ovde dešava?
 MAŠNA Ja? Ja ga zajahala? Ja? Ja se nikome nikad nisam upucavala! Koga briga za vas? Šta ja kome upropašćujem? Mene ostavite na miru!

Birtaš ih razdvaja

Ko upropašćuje vaš život? Nosite se odavde, pa živite kako hoćete i s kim hoćete! Ko je njega ovde zvao? Ja? Nije ni rekao da ima ženu!... Da je rekao!... (*Brizne u plač, istrči napolje*)
 SUPRUGA Dobro, razumem. Putuj sad lepo u Portugaliju.
 Putuj kud god hoćeš. Koliko?
 BIRTAŠ Tri i osamdeset. I inventar.
 SUPRUGA (*spušta na sto hiljadarku*) Ostalo potrošite na kćerku!
 MILOŠKO Nemoj ovakva da sedneš za volan!

Supruga izlazi, odjezdi

Jednu vodku molim. (*Pokušava da ustane, ali mu ne ide*)
 BIRTAŠ Kćerka mi plače. Zašto moja kćerka plače?
 MILOŠKO Dozovite je, budite ljubazni.
 BIRTAŠ Šta hoćete od nje?
 MILOŠKO Da joj se izvinim.

Birtaš sipa vodu

Šta je ono što ste najviše želeli u životu?

BIRTAŠ Ja?

MILOŠKO Neki san ste valjda ipak imali.

BIRTAŠ Jednu crnkinju. Da sam imao i jednu crnkinju, to bi bilo dobro.

MILOŠKO (*ispija vodu*) Još jednu. I šta ste uradili da vam se ta želja ispuni?

BIRTAŠ Čekao sam, da mi se to dogodi. Ali nije mi se dogodilo.

Birtaš dodaje Milošku drugu vodu. Izlazi. Miloško pije. Mašna izlazi

MILOŠKO Nemoj pogrešno da razumeš. To što si videla.

MAŠNA Neću.

MILOŠKO Voleo bih da ti se izvinim.

MAŠNA Nemaš za šta.

MILOŠKO Kako da nemam. Nisam rekao, da sam oženjen.

MAŠNA Ne ljutim se. Ništa se nije desilo.

Tišina

MILOŠKO Čovek bi na kraju krajeva i mogao da bude slobodan, ali nije, jer je idiot. Sputava se hiljadama stega.

MAŠNA Zar nije srećan onaj ko već ima nekoga? Ti imaš. I meni bi bilo dobro da imam nekoga. Ali da bude samo moj.

MILOŠKO I to je dobro.

MAŠNA Ne voliš svoju ženu?

MILOŠKO Volim.

MAŠNA Ma, ne razumem ja to.

MILOŠKO Ali sad se s tobom osećam dobro.

MAŠNA Meni ne treba takav. Ja tako ne mogu. Ti i onako ne govoriš iskreno. Ti samo pričaš. Ako ja nekog zavolim, zavoleću ga jako. I onda ionako slede suze. A to neću. Na kraju ćeš svejedno da joj se vratiš.

MILOŠKO Neću.

MAŠNA Nemoj samo reći da želiš ostati sa mnom.

MILOŠKO Zašto?

MAŠNA Ne ide. Nisam ja za tebe... Znam. Ti ćeš da odeš, i više se nikad nećemo videti. Ne treba to meni. Znam ja, kako je to. Nećeš ti da ostaneš ovde, a kud bi

mene poveo?... Tebe čeka more, i čekaju te Portugalci na obali.

MILOŠKO Uvek je drugde bolje. Šta ja znam. Uvek ono drugo bude privlačnije.

MAŠNA Šta onda pričaš, da bi hteo sa mnom? Meni treba neko ko će biti moj. Neću ja njemu ništa da uzmem. Ako bude takav. Recimo, može da ima takve stvari, kao slobode, i slično, ali mora da me voli.

BIRTAŠ *(izlazi)* Trebalo bi da pregrizemo nešto.

MAŠNA Šta?

BIRATŠ Perkelt. Je l ostalo štogod?

MAŠNA Hoćeš i ti?

MILOŠKO Hoću.

Mašna odlazi u stražnji deo krčme

BIRTAŠ Dakle niste otišli kući.

MILOŠKO Nisam.

BIRTAŠ Mora da vas voli, kad je ovoliko potegla za vama.

MILOŠKO Da.

BIRTAŠ I? Šta će biti? Hoćete li se razvesti?

MAŠNA *(sa vrata iza šanka)* Hoćete li i krastavce?

- - - - -

Ista scena. Mašna, Šejtan. Mašna iznosi Šejtanu piće, na isti način, kao u prvoj sceni

MAŠNA *(spušta piće na sto)* Špricer od ružice.

Ulazi Žena, na leđima Miloškov ruksak, u ruci ogromna lubenica

ŽENA Plaćam.

MAŠNA Šta?

ŽENA *(izruči na sto nešto sitnine)* Bilo je nekog duga. A sad ga više nema. Plaćam. Tvoj čovek se tamo dere!

MAŠNA Ko?

ŽENA Pa ga kerovi olajavaju. U kući s crvenim krovom. Tamo se dere. Tvoj čovek.

MAŠNA Kakav moj čovek? Nemam ja čoveka, tetka Juco! Kakav čovek?!

ŽENA Te ovako Mašno, te onako Mašno. Ti si Mašna, jesi li?
Ajde, načni je. *(Pokazuje na lubenicu)*

MAŠNA Miloško?

ŽENA Namirujem i njegov dug, razumeš? Dao je pare. Čestit
čovjek. Ajde, svi ste moji gosti! Šta piješ? I dao je
još ovo. *(Spušta lubenicu na šank)* I još ti je nešto i
poručio. Da Mašna sve ovo opere.

MAŠNA Šta da operem?!

ŽENA Pa stvari. Gde su? *(Traži ruksak, okreće se)*

MAŠNA Na leđima imate nešto, tetka Juco.

ŽENA Šta?

MAŠNA Pa ruksak.

Mašna skida ruksak s Ženinih leđa. U ruksaku su Miloškine stvari. Mašna vadi zokne, košulje. Fonetički čita nazive marke

Pierre Cardin. Alain Delon.

ŽENA Ovaj bar neće da ti ode. Jer moj odlazi. Je l i tvoj
taksista? Moj je hijena. Tvoj neće da ode?

MAŠNA Kako to misli, da operem?!

ŽENA I kako se zove, reci nam! Jer moj se zove Pišta.
Poznajesh Pištu. Kako se tvoj zove? Je l i taj Štipalo?
Da l bi ti pošla za njim, ako bi otišao?

MAŠNA Ne bih. S jedne strane kašljem, a s druge strane ne
idem.

ŽENA Kuda? *(Gleda u lubenicu)* Šta je sad ovo, ne znam,
samo sam donela. Tvoj dakle ne ide?

MAŠNA Ne ide.

ŽENA Znaš da ne ide?

MAŠNA Ne znam.

ŽENA Valjda znaš.

MAŠNA Pa, to znam, onako. Posmatram ljude. On neće. I?
Hoće li doći po stvari, ili šta?

ŽENA Raseci već tu lubenicu i jedi. A meni daj jednu
špricericu, kad sam već ovde, pa da idem.

Mašna pokupi odeću, premešta je na šank. Uzima nož. Žena na iskap ispije špricer

MAŠNA Na kraju krajeva... zašto da ne operem.

- - - - -

Ista scena. Nakoliko dana kasnije. Birtaš, Šejtan, Štipalo. Šejtan pije, mnogo je već čaša na njegovom stolu. Štipalo sedi naspram Šejtana. Šejtana je očito pripala muka, prevrće mu se želudac, opasno mu se povraća

ŠTIPALO (Šejtanu) Kao da je počela da pada kiša. Ili si me samo ti pljunuo.

BIRTAŠ Kad krećeš? Trebalo bi da postaviš i šator, zar ne?

ŠTIPALO To će moji ljudi, Lajčika. Imam svoje ljude.

BIRTAŠ Bar ne moraš opet da potegneš u Peštu.

ŠTIPALO Danas ću da se nafatiram, ali onda je kraj.

BIRTAŠ Čemu je kraj.

ŠTIPALO Irgaču. Bar na neko vreme. Sutra odlazim.

BIRTAŠ Opet u Peštu.

ŠTIPALO Pa da.

BIRTAŠ Šta ti je onda trebala ta vašarska streljana?

ŠTIPALO Toliko mi je zečica punila uši dok nisam otišao kod predsednika. Znaš, kakva je, ne zaklapa. I melje li melje. Meni na uši. Celi dan. No, da skratim, uspelo je. Na seoskoj slavi streljana je moja, ali to je samo jedan dan. To je samo danas. Dobijam je sa sve nagradama, cakum-pakum. Pazar je moj. I plus paušal.

BIRTAŠ Zajebavaš, sad bi bar mogao da platiš. (Sedne)

ŠTIPALO Jest. Ako ne zaboravim. Traži se samo da sve vratim u komadu, u neoštećenom stanju. I da na kraju sve puške budu na broju. Lep zadatak. Daj još jedno pivo, Lajčika! Kad već ionako stojiš. Šejtane, i tebi su suva usta!

Birtaš ustaje, ide po pivo

ŠEJTAN Kad počinje?

ŠTIPALO Slava? Sad je misa u crkvi, a onda će nagnuti narod. Tako da ću ja još malo, pa moram da idem. Radim. Kako to lepo zvuči! Radim. Svi ste dobrodošli. Može da se puca.

Birtaš donosi pivo Štipalu

Hvalisimo.

ŠEJTAN Koliko još ima, dok ne krenu?

BIRTAŠ Nećeš valjda i ti da ideš?

ŠTIPALO Biće sigurno i medenjaka. Liciderskih srdaca!

Šejtane! Kupi obavezno! I dođi obavezno da pucaš.
 BIRTAŠ Samo je Ferencvaroš otkazao nastup.
 ŠTIPALO Seru oni na Irgač. Jednom, možda, ako naletimo na njih u kupu. Pop se iznervirao, je li? Baš se bio naoštrio na tekmu. Mora da udara znojić. Mašna? Šta je s momkom? Šta će biti sa njima, hoće l biti venčanja, ili šta? Šta ti misliš, Šejtane?
 BIRTAŠ Rotkva od tada nije bio ovde.
 ŠTIPALO I neće taj, bar još neko vreme. Usrao si se, da će razbiti bircuz, ha? Nema taj srca za to. Nego, hoće l biti venčanja?
 BIRTAŠ Kakvog venčanja?
 ŠTIPALO Popa imamo, par imamo, šta još treba? Šta, Šejtane?
 BIRTAŠ Ne ide to baš tako. I neće to na dobro izaći. Biće tu još plakanja, ohoj. Videčeš.
 ŠTIPALO Ja bogami neću. Zar iz prestonice?
 BIRTAŠ Nećeš valjda da taksiraš?
 ŠTIPALO Kakav taksu, kakvi bakraču? Šomen ću da budem. Čim me otkriju. Pametan sam, duhovit, a i zgodan.
 BIRTAŠ Trebalo je ranije sa tim početi.
 ŠTIPALO Živ mi bio. A taksu me uvek čeka. Ali da idem u Peštu, garant. Možeš da se opkladiš. Taksu nije loš, uzgred, pičio sam kao životinja. Ja sam tamo za sve njih bio faca. Voleo sam zakon o osnovama bezbednosti u saobraćaju. Tamo gde je odlučujuća bila uzajamna učtivost učesnika u saobraćaju, tamo sam ja uvek uzeo sebi prioritet. Šejtane, znaš o čemu pričamo? Makar otprilike?

Ulazi Pop. Oko vrata opet drugi šal

POP E pa, i to smo preturili preko glave.
 BIRTAŠ Zdravo. Sedi.
 POP Zdravo svima.

Svi zure u šal

A, to je stari šal. Prošlogodišnji.

ŠTIPALO Zar se mora i preko leta?
 POP Boji se da ću prehladiti grlo.
 ŠTIPALO A naroda? Je l bilo?
 POP Bilo je solidno.
 BIRTAŠ Fradi nije došao.
 POP Nije.

BIRTAŠ Ostaješ na slavi?

POP Ne verujem. Daj, molim te, naspi mi jedan unikum.

BIRTAŠ (*sipa*) A pričesnog vina, je l bilo?

POP Bilo je, ali sad mi prija. (*Pije*)

BIRTAŠ Još jedan?

POP Ne, hvala.

ŠTIPALO Šta imamo kad se pop nacirka do kraja mise?

POP Ushićenje.

Ulazi Rotkva. Vrata ostavlja otvorena. Napeta tišina

BIRTAŠ Uđi, šta stojiš tu.

Rotkva se ne miče. Tišina. Birtaš mu sipa piće, pruža mu čašu. Ali Rotkva je ne prihvata

ŠTIPALO Uđi, bre, prehladićeš se. Šta kažeš za onu đubrad od Ferencvaroša? Kretenski zeleni majmuni. Lepo su nas zajebali, šta veliš? Ali nećemo se zbog toga jako sekirati, zar ne?

Tišina

ROTKVA (*iznenada ugleda Popa. Prilazi mu*) Šta ste vi pričali, šta ste danas propovedali? O proštenju.

POP O opraštanju.

ROTKVA Da, o tome. To pitam. Da li Bog oprašta sve, ili kako to ide.

POP Rekao sam da će svi gresi, koje ljudi počine, biti oprošteni. Ali...

ROTKVA Odgovorite, ali pravo. Kad ste već pričali o tome. Mene interesuje, ako već postoji ovo opraštanje, šta je onda ono što se ne sme?

POP Ne smemo činiti ništa što bi drugima bilo na štetu, što bi druge ojadilo, ili što bi drugima bilo bolno. Sve što je greh, to je nedopušteno.

ROTKVA Mene zanima, jer sam čuo ovde takve stvari, da samoodbranbeno ubistvo nije greh. Pa sad, da li je greh, ili nije greh?

POP Sa kojeg stanovišta?

ROTKVA Ne može čovek da bude osuđen, ako je samoodbrana, to znam, ali šta kažu o tome popovi?

POP O ubistvu? Čovekoubistvu?

ROTKVA Jest.

POP To je greh. I svi koji počine greh, krše zakon, jer je greh kršenje zakona. Onaj ko počini greh, potaknut je od đavola.

ROTKVA Ali kao je samoodbranbeno?

POP O tome, ovako posebno...

ŠTIPALO Ima i toga da popovi blagoslove i oružje, zar ne?

POP Ali...

ŠTIPALO Rotkva je postavio dobro pitanje. Za dvesta evra.
Minimum.

ROTKVA No, kakav je odgovor?

BIRTAŠ Čekaj malo, kakvo je to pitanje?

ROTKVA Razgovaram sa popom.

POP Tako nešto nije dozvoljeno. Bez obzira.

ROTKVA Ako me napadne?

POP Treba razgovarati sa njim.

ROTKVA No, dobro, u tom slučaju sledi ono sa čistilištem,
ako sam dobro razumeo? Ono o čemu ste govorili u
crkvi. Sa vašeg stanovišta.

BIRTAŠ Rotkvo! Slušaj ovamo.

ROTKVA Ja sad s popom razgovaram! Dakle nema večitog
prokletstva i tome slično.

POP To nisam rekao.

ROTKVA Ali ima čistilišta, lagana vatra, je l tako? Pa šta
je tu čovek kriv, kad se samo brani. Dakle,
čistilište, neko vreme, i onda okej. Jesam dobro
razumeo?

POP Šta ja znam!

ROTKVA Hvala. (*Odjuri*)

BIRTAŠ Šta je ovaj smislio? Gde je Mašna?

POP Bila je na misi.

BIRTAŠ I Rotkva?

POP I on.

BIRTAŠ Neće da joj naudi, kad je voli!

ŠTIPALO Ma kakvi, ne bi on nju ni pipnuo.

BIRTAŠ Idem da vidim, da li su kod kuće. (*Istrči*)

Šejtan, pijuci, pušta neke glasove

ŠTIPALO Šta ti izvodiš? Žuboriš ovde, bre, kao neki
potok. Zašto uopšte živiš? Ti si, bre, kao kamen. Ili
kao neka životnja. (*Lupi ga šakom u leđa*) Samo se
zajebavam.

BIRTAŠ (*vraća se*) Tu su.

ŠTIPALO Eto, nije se tamo uputio, je l tako?

POP Mislim da ću otići kući da spavam.

BIRTAŠ Ne bi trebalo da izađu. Zar već ideš?

POP Umoran sam.

ŠTIPALO Naporan dan, nema šta. Toliko sveta, i svi
slušaju.

POP Svratiću sutra. (*Plaća*) Oko podneva ste otvoreni?

BIRTAŠ Kao i obično. Samo dođi.
 POP Zdravo svima.
 BIRTAŠ Zdravo.
 ŠTIPALO Aleluja.

Pop izlazi

Mogao bi jednom da dovede i Mamu. No, idem i ja. Možda se nekome već pripucalo. Šejtane, šta brbljaš neprestano? No, pozdravisimo. *(Izlazi)*
 BIRTAŠ *(Šejtanu)* Sve si popio? Boga ti tvoga. Idem da im kažem da ne izlaze... Ti nisi pri sebi.

Birtaš bi taman pošao, ali ulazi Žena

ŽENA Dobar dan, Lajčika.
 BIRTAŠ A! Nova mušterija! Nije tu, nažalost.
 ŽENA Nije?
 BIRTAŠ Jednu špricericu?... Kad ste već ovde?
 ŽENA Naravno. Ali samo jednu, druga bi već mogla da mi naškodi.

Birtaš sipa, pruža Ženi čašu

Čekao sam ga kod šatre, nije došao. Napisala sam mu poruku da ću ga ovde potražiti.
 BIRTAŠ Sad je otišao.
 ŽENA Šejtane! I ti si tu? Kako ste? Šta je sa vama? Trebalo bi jednom da se nađemo svi na čašici razgovora!
 BIRTAŠ Jucika!
 ŽENA A onaj Bitner? Viđate li se još? Taj je navodno jedan pravi skot. Bije dete. Priča se u selu. Skot. Pa da l je to čovek? Nije čovek.
 BIRTAŠ Jucika!
 ŽENA Čula sam ja. *(Otetura se nazad do šanka)* Trebalo bi da kupimo jedan bitbul.
 BIRTAŠ Šta?
 ŽENA Bitbul.
 BIRTAŠ Zašto, preti vam neka opasnost?
 ŽENA Zašto? Kakva opasnost?
 BIRTAŠ Ništa.
 ŽENA Jedan bitbul, ipak bi nam dobro došao.
 BIRTAŠ Jest.
 ŽENA Zar ne bi?
 BIRTAŠ Kako da ne. Kako da ne, dovraga?
 ŽENA Ume taj da radi poso.

BIRTAŠ Možda već vaš muž tamo čeka.

ŽENA Koga?

BIRTAŠ Pa vas.

BIRTAŠ Mene? Gde?

BIRTAŠ (*pije*) Streljana.

ŽENA Aha. Bila sam u streljani.

BIRTAŠ Trbalo bi da se vratite tamo.

ŽENA Tamo?

BIRTAŠ Da, možda je tamo. Idite slobodno, sad ne morate ni da platite.

ŽENA Dobro, pogledaću. Da vam javim, ako je tamo?

BIRTAŠ No, idite već.

Žena izlazi

Al je golema Božija bašta. No, šta je stari momče?
Budi tu, dok se na vratim.

Birtaš žurno izlazi. Izlazi i Šejtan

- - - - -

Mašna i Miloško na biciklu. Miloško vozi, Mašna sedi napred postrance na štangli. Za upravljač bicikla vezan je luftbalon

MILOŠKO Kod njih sunce kasnije izlazi. Ne kad ovde.

Kasnije odlaze i na spavanje. Zato im je i mentalitet drugačiji.

MAŠNA Šta im je drugačiji?

MILOŠKO I zbog mnogo kiša. Zamisli, kako to izgleda, kad stalno pada kiša. Koliko im drugačije na toj kiši izgleda svet.

MAŠNA Ali zašto pada?

MILOŠKO Jer je more blizu. Gde ima mora, tamo ima mnogo i kiše.

MAŠNA Kakav je to život...

MILOŠKO Oni su prvi koristili i kišobran.

MAŠNA Uvek kišovito...

MILOŠKO A u svojim pesmama...

MAŠNA Joj, sludiće te načisto ti Portugalci...

MILOŠKO Pevaju uz gitaru. Onako, na ulici. Pevaju obučeni

u crno. Žene, muškarci, svi u crnom. To su fadisti.
 MAŠNA Skoro kao naši fradisti.
 MILOŠKO Skoro. I pevaju uvek o nekom ljubavnom
 razočarenju.
 MAŠNA Pa to je, ta Portugalija, jedna čista tuga! Zašto ne
 pevaju nešto veselo? Ljubav je vesela!
 MILOŠKO Ljubav je najlepša kad je prošla.
 MAŠNA Ma nemoj!
 MILOŠKO Vole da pate. Kao i svi.
 MAŠNA Ja baš i ne volim.
 MILOŠKO Svako voli pomalo da pati.
 MAŠNA Da pati?
 MILOŠKO Naravno.
 MAŠNA Svašta! Hajde sad se promenimo.
 MILOŠKO Ne budi luda.
 MAŠNA Molim te! Hoću ja da te vozim! Pusti me...

Menjaju mesta na biciklu

Kuda biste izvoleli?
 MILOŠKO Svejedno.
 MAŠNA Idemo do streljane! Tu je negde na jezru, čini mi
 se. Upucaj mi nešto! Dobro? Osvoji mi nešto lepo!
 MILOŠKO Možeš li?
 MAŠNA Ne brini. I prošle godine, na seoskoj slavi, bilo je
 onih malih plišanih životinja i svega. Ogledala, pa
 neko veliko crveno srce, pa vodeni pištolj, svega je
 bilo. Ovakva mala ribica. Ne prava, nego od plastike.
 MILOŠKO Ko je prošle godine pucao za tebe?
 MAŠNA A, niko.
 MILOŠKO I šta da ti osvojim? Vodeni pištolj?
 MAŠNA Svejedno, šta god hoćeš. Imam kod sebe i novaca. Da
 ti kažem nešto. Slušaj. Tako se radujem! A ti?
 MILOŠKO I ja. Lepo je vreme.
 MAŠNA Ne tako! Ja se radujem tebi! Tome što si tu, samo
 i jedino tome! I tome kako lepo razgovaramo. Umemo, je
 li? Ni sa kim nisam znala ovako lepo da razgovaram!
 MILOŠKO Da razgovaraš?
 MAŠNA Pa, ne samo to.

Miloško se osvrne preko ramena, padnu s bicikla. Ljube se

Pogledaj, pertle su ti odvezane! Ne budi toliko
 šlampav! Dosta je meni oca da ga zakopčavam svaki čas.

Miloško otkopčava Mašninu bluzu, ljubi je

I pre neki dan, molim te, hodao je celi dan s otkopčanim šlicem! Šta kažeš? Sva sreća da se tamo na to i ne gleda. Pitam ga uveče, šta sad to znači, na šta on, zašto mu nisam ranije rekla. *(Smeje se)*
 Dobar fazon, je li? Hej! Tako je hodao. *(Smeje se)*
 Tebi je bar šlic uvek zatvoren. No!

Mašna se oslobađa Mailoškinog zagrljaja, vezuje pertle na njegovim cipelama. Miloško se pridigne i ponovo ih razveze

Šta radiš?

MILOŠKO Dobro je ovako.

MAŠNA Ušnirala sam ti pertle i vezala. To tako treba.

MILOŠKO A meni je ovako dobro.

MAŠNA Ma nije. Zašto hoćeš da budeš šlampav?

MILOŠKO Džangrizava si, znaš?

MAŠNA Džangrizava? Svaka žena je džangrizava. Priroda je svaku dobro obdarila džangrizavošću. A muškarce aljkavošću.

MILOŠKO Šta ti sve znaš?...

MAŠNA Da bi mogli podneti žensku džangrizavost. Zato. Ali žene je još obdarila i ogromnim količinama strpljenja, da bi mogle podneti muškarca, onakvog, kakav je. Da, da. Tako je to.

MILOŠKO Kako si ti pametna devojka.

MAŠNA Pa to znam onako. Poznajem ljude. Posmatram ih.

MILOŠKO Mala filozofkinja.

MAŠNA Da li je tako, kako sam rekla?

MILOŠKO Sigurno je tako. Jedino ne razumem zašto su svi isti.

MAŠNA To nije tačno. Miloško... I ti si mnogo drugačiji, od ostalih... Sasvim drugačiji. Ja još i nisam imala takvog... Da li se i ti raduješ?

MILOŠKO Naravno. Radujem se.

MAŠNA Ali onako, odistinski?

MILOŠKO *(pridiže se)* Svaka žena hoće sebi muškarca koji je jak, i odlučan, a kad ga jednom ima, ne voli u njemu baš to što je nekad volela. Dok nisu bili zajedno. Zar nije tako? Jeste. Ali zašto? Zašto je to tako?

MAŠNA Ne znam.

MILOŠKO Da li se slažeš sa mnom?

MAŠNA U čemu?

MILOŠKO Svejedno. Da li se slažeš?

MAŠNA Naravno.

MILOŠKO Onda je dobro.

Ljube se

- - - - -

Seoska slava, Štipalova streljana. Štipalo razmešta mete po policama streljane, stiže Žena. Pored Štipala veliki kofer

ŠTIPALO Gde si bila? Čekam te ovde satima. Pogledaj ovo!
Impozantno. Zar nije? Imam utisak da sam baš paradno razmestio stvari.

ŽENA Zašto ih nisi izmešao?

ŠTIPALO Šta, zečice? Šta nisam izmešao?

ŽENA Velika nagrada, mala nagrada.

Žena prione da preuredi izložene mete, Štipalo joj odgurne ruku

ŠTIPALO Odozgo su ove od trideset forinti, ispod ove male.
Tako treba. Prepusti to meni.

Žena žustro ispruži ruku da dohvati nešto, mnoge stvari popadaju s police

ŽENA Treba kurac. Ovo ide ovamo!

ŠTIPALO (*otima joj iz ruke*) Pogledaj šta su uradila. Sedi tu. (*Vraća na policu srušene stvari*) Ovako treba. Ovako se i po boji slažu. Pored žute lizalice crvena zastavica. Tu je Fradijeva značka, a pored nje ovo narandžasto govno.

Žena podriguje

ŽENA Srce stavljam ovde.

ŠTIPALO (*uzima joj licidersko srce iz ruke*) Ne dolazi u obzir. Slušaj, zečice, šta bi bilo da malo odremaš? Snaći ću se ja ovde.

ŽENA Pomažem, vidiš?

ŠTIPALO Nije baš neophodno. Snalazim se i sam. Dolaze, punim, sklanjam lovu, izdajem nagradu. Ti bi mogla dotle kod kuće lepo da spavaš.

ŽENA Zar na slavi?

ŠTIPALO Slava ili ne, odmor je potreban. Težak je bio ovaj

dan. Izgledaš mi veoma umorno. Prilegneš malo, i eto ti jutro. I onda ćeš lepo pročitati pismo koje sam tebi napisao. S lepim krupnim slovima. No?

ŽENA Srce mora ovde da bude, Pišta! Veruj mi!

ŠTIPALO Makni ruku, ali brzo! Tako.

ŽENA Razumeš, ovde će najbolje da stoji. Znam ja. Videla sam ja već srce.

ŠTIPALO Sedi tu dole.

ŽENA Možeš i ti da pomažeš, niko ne brani. *(Sruši sve s nekoliko polica)*

ŠTIPALO Skloni se bre odavde pizda ti materina! Pričaj, ali ne diraj ništa!

Žena se spotakne za Štipalov kofer i opruži se po zemlji

ŽENA Šta je ovo?

ŠTIPALO Moje stvari.

ŽENA Za šta?

ŠTIPALO Izneo sam ih. Nikad se ne zna. Provale ti u kuću, ili tako nešto, razumeš. Bolje da ih imam pri ruci. Ili, recimo, doznam da baš večeras polazi neki voz za Peštu, šta ja znam, možda bih i otišao.

ŽENA Danas? *(Pokušava da ustane)*

ŠTIPALO Pod uslovom da baš danas ide! Ako bi se to slučajno desilo. Pa onda ne bih morao da jurim kući po kofer. Razumeš.

ŽENA Zajebavaš se ti.

ŠTIPALO Živa bila.

ŽENA Dakle danas? *(Pokušava da ustane)*

ŠTIPALO Sve mi se čini. Vreme je jako lepo. Zgrnem lov, dobićeš i ti, ne boj se, ako ostaneš, a onda idem.

ŽENA Danas? *(Pokušava da ustane)*

ŠTIPALO Zar bi sutra bilo bolje? Bar ćeš moći dugo da spavaš. Neću ti se motati po kući od ranog jutra.

ŽENA *(Ustaje. Ugleda pušku)* Šta će tu puška?

ŠTIPALO Pa ovo je streljana.

ŽENA Ipak, koji će nam kurac?

ŠTIPALO Zbog gađanja.

ŽENA Puškom? *(Zgrabi pušku)*

ŠTIPALO Ni ti ne možeš baš sve da razumeš. *(Pokušava da joj uzme pušku. Guraju se)* Daj tu usranu pušku, još će da opali.

ŽENA Kurac će da opali. Nemamo još ni bitbula. A rekao si, pre nego što odeš, nabavićeš bitbula.

ŠTIPALO Doneću ti ga. Kunem ti se. To će mi biti prvo, čim

stignem u Peštu, kupiću ti jednog. Time ću i da počnem. Stignem na stanicu, noću, siđem sa voza i pitam prvog murjaka gde se mogu kupiti ti kerovi.

ŽENA Dobro si to isplanirao. I kad se vraćaš?

ŠTIPALO Ne diši uopšte dok se ne vratim. Ali požuriću. Čim budem mogao, zečice.

ŽENA Još bi to srce trebalo staviti tu negde.

ŠTIPALO Sređeno. Već sam stavio. Davno.

ŽENA Ostavićeš me?

ŠTIPALO Privremeno, zečice. Treba nam lova, zar ne? Idem da ga nabavim.

ŽENA Slušaj ovamo, šta bi bilo da i ja idem sa tobom?

ŠTIPALO U Peštu?

ŽENA Jest.

ŠTIPALO Bilo bi loše. Imam ugovoren smeštaj za samo jednu osobu.

ŽENA Zašto?

ŠTIPALO Tako je ispalo. I mene nervira. Pokušao sam da sredim, da i ti imaš mesta, ali nije išlo.

ŽENA Gde si to sređivao?

Miloško i Mašna stižu

ŠTIPALO Pogledaj, evo mladih! Izvolite! Može da se puca! Još niko nije promašio! (*Pružna pušku Milošku*)

MAŠNA Je li već otvoreno?

ŠTIPALO Kako da ne. Svaki pogodak nosi nagradu. Nišan nije mnogo pomeren, samo kao i obično.

MILOŠKO Na koju stranu?

ŠTIPALO Mislím da vuče na desno, onako, dva milimetra. I malo nagore. Svejedno, opali jednom za probu! Ako ne pogodiš, možeš ponovo. Jednom se živi! Ja sam ti pravi biznismen!

ŽENA Daću metak.

ŠTIPALO Znaš šta ćeš ti odmah da daš? Krv! I to dobrovoljno! Sedi tamo!

ŽENA Krv? Ne ide valjda na krv? Ajde, dokurca, pusti me već!

MAŠNA Hoću ono srce!

ŠTIPALO Čekaj, malo ću da ga približim. A da, ne može. Dođi, uđi unutra.

MILOŠKO Gađaću ja odavde. Pogodiću.

Miloško puca. Srce padne

MAŠNA Imamo ga! Hu! Strašno dobro gađáš!

ŠTIPALO I to iz prvog puta. Da nisi razrok, sine? Ovako

mlad. (*Predaje licidersko srce*) Al trebalo bi i da se plati.

MAŠNA Zapiši.

ŽENA Pišem ja. Pišem.

ŠTIPALO Nije vam ovo, bre, bircuz! Izvolte platiti.

MAŠNA Koliko?

ŠTIPALO Stotka.

MAŠNA Stotka?

ŠTIPALO Dobro, neka onda bude pedeset.

MILOŠKO Hvala. (*Plaća*)

ŽENA Šta onda ja da pišem?

ŠTIPALO Hoćemo li još jedared?

MILOŠKO Biće dosta.

MAŠNA Kako je lepo! Hvala ti! Hoćeš malo? (*Nudi Miloška*)

MILOŠKO Licidersko srce se ne jede. Napustiće te sreća.

MAŠNA Kao da je imam.

MILOŠKO Zar namaš?

MAŠNA Imam.

ŠTIPALO Opet me zaboleşe ova jebena leđa.

ŽENA Da pomognem još nešto? (*Sedne na zemlju, podriguje*)

ŠTIPALO To ti je žena. Brillijant. Premija. Ako bi me slučajno sutra tražila, recite joj da sam u Pešti. Jerbo večeras odlazim.

MAŠNA Danas?

ŠTIPALO I danas će biti večer, zar ne? Što mogu danas, ne odlažem za sutra. (*Pokazuje na ženu*) Ona bi to otprilike rekla ovako: ono što možeš danas da uradiš, sutra ćeš dve sreće da grabiš. Otprilike. Mrak.

MILOŠKO Molim?

ŠTIPALO Šejtan. Prošao je onuda. Mrak. To je prava reč, jebote. Mrak.

BIRTAŠ (*stiže*) Tu ste, hvala Bogu. Tako ste odjednom nestali. Rotkvu niste videli?

MAŠNA Pogledaj kakvo srce imam. Miloško ga je pogodio.

BIRTAŠ Rotkvu niste videli?

MAŠNA Nismo. Nešto si nervozan?

ŠTIPALO Rotkva se kod popa raspitivao o nekakvom ubistvu.

MILOŠKO O kakvom ubistvu?

ŠTIPALO Mogao bih o tome da pričam, ali sad bih to radije zanemario.

BIRTAŠ Bilo bi dobro da se ne movate okolo. Sasvim je poludeo.

MILOŠKO Zar hoće nas da ubije?

ŽENA Ko?

ŠTIPALO Kolombo je na programu. Miruj.

BIRTAŠ Mogli biste lepo da odete kući.

MILOŠKO Zar je baš takav? Ubija?

MAŠNA Neće on. Bar mene neće sigurno.

MILOŠKO A mene? Mene će da ukoka?

MAŠNA Ma neće ni tebe.

MILOŠKO Otkud znaš? Trebalo bi da zbrišem.

ŠTIPALO Imamo pušku, umeš da gađaš, šta si se usro.

MAŠNA (*Birtašu*) Pogledaj! Miloško ga je upucao!

ŠTIPALO Ima malu rupu na sredini, ali nema veze.

MAŠNA Naravno da nema!

ŽENA (*peva*) »Svoje sam srce tebi dala.« Jesam kurac.

Stiže Šejtan, ali odmah i ode

ŠTIPALO Šta radi ovaj ovde?!

BIRTAŠ Ko?

ŠTIPALO Pa Šejtan. Lud je, sasvim se razgoropadio. Muva se ovde među drvećem. I to od jutros. Nekad sam i ja ovde džogingovao. Bio sam čovek sportista. Zbog forme i linije. Ovde sam zaokretao.

Mašna i Miloško se ljube. Tišina

Vi planirate, je li?

MAŠNA Ko?

ŠTIPALO Vi.

MILOŠKO Šta?

ŠTIPALO Pa život.

MILOŠKO To ipak...

MAŠNA Kako da bude?

ŠTIPALO To.

BIRTAŠ Pa da, nismo još ni razgovarali o tome. Je li tako? (*Smeje se*) Stvarno, kako da bude. (*Milošku*) Nešto sam razmišljao, pa velim, mogli biste stanovati kod nas. Ionako ti je tamo već sve poznato. Na kraju krajeva... Stanujte ovde! No? Da otvorimo šampanjac?

MILOŠKO Šampanjac?

ŠTIPALO Glavna nagrada. Otvaram.

ŽENA Šampanjac? Ima šampanjca i ti ne kažeš ništa? Sakrio si ga? Mislilo si da ću ga popiti? Na kurac ti ga nabijem. No, sipaj mi onda malo.

ŠTIPALO (*otvara šampanjac*) Glavna nagrada je otišla. Jeste li videli? I to bez pucanja.

BIRTAŠ E pa, onda! Na šta da pijemo?

ŠTIPALO Ja, specijalno, najradije na bečku šniclu.

BIRTAŠ Zajebi ti to. Pijemo za mlade. Za njihov srećni susret. Da popijemo pertu. Zdravo.

Ljubi Miloška, pije. Pruža flašu Milošku, ali on ne želi da pije. Birtaš vraća flašu Štipalu

MILOŠKO Bogami...

ŽENA (*Štipalu*) Daj bre i meni malo! Usta su mi se osušila! (*Gura se da uzme flašu*)

ŠTIPALO Miruj, bre.

MILOŠKO Za šta ste sad pili?

BIRTAŠ Kako za šta? (*Smeje se*) Za strah i za vas. Uglavnom. Slobodno mi reci ti.

MILOŠKO Za nas?! U kom smislu?

BIRTAŠ Pa radujem se što ste ovako dobri.

MAŠNA I ja bih gutljaj.

ŠTIPALO I sam rado kušam ovaj poluslatki nektar.

Nazdravlje. (*Pije*) Velika je to radost za mene. Kad vidim srećan par, mene to gane do suza.

BIRTAŠ I? Hoćeš li se useliti kod nas?

MAŠNA Tata...

BIRTAŠ Možete posle, naravno, da odlučite i drugačije, da odete. Ja vas neću zadržavati.

MAŠNA Tata...

BIRTAŠ To nećeš ti da kažeš, nego tvoj muž! (*Smeje se*) Je li tako? Mogao bi da povedeš Mašnu u ono... kako se zove. Znaš. No, opet sam zaboravio.

MAŠNA Tata, pusti to...

BIRTAŠ No, ona zemlja s bikovima. No. Kaži. Na obali...

MAŠNA Tata...

BIRTAŠ Povedi je, tamo ćete se fino priviknuti jedno na drugo. Ne jede ona mnogo, neće te puno koštati.

MILOŠKO Samo trenutak...

BIRTAŠ Isplatiće ti se, nije mnogo zahtevna. Neka vidi sveta. Borbe s bikovima.

MAŠNA Tata...

BIRTAŠ Šta tata? Ovo su muški razgovori! (*Milošku*) Vodi je slobodno.

MILOŠKO Kako to mislite da je vodim?

MAŠNA Zašto, ne bi me poveo?

MILOŠKO Sad bi ovde trebalo stati na trenutak, pre nego što dođe do nesporazuma.

BIRTAŠ Kako?

MILOŠKO Stanimo malo, dobro? Pripazimo na to šta govorimo.

MAŠNA Šta ti je, Miloško?

MILOŠKO Ovde se stvari vrtoglavo ubrzavaju. Hajde malko da usporimo.

BIRTAŠ Brz ti je tempo? (*Smeje se*)

MILOŠKO Sve je u meni u haotičnoj jurnjavi. Neće to da valja.

MAŠNA (*pridržiava ga*) Pozlilo ti je?

MILOŠKO (*otme se*) Nije mi pozlilo. Samo nisam planirao da mi danas u irgačkom šumarku bude veridba.

BIRTAŠ Ma ne, nije to veridba, samo boca šampanjca.

MAŠNA Miloško...

MILOŠKO Ja idem u Portugaliju, kao što je poznato.

MAŠNA Dobro, ali...

MILOŠKO I to pre nego što bi se ovde na brzinu bilo šta dogodilo.

MAŠNA Miloško...

MILOŠKO Odlazim vrlo skoro.

MAŠNA Sam?...

MILOŠKO Naravno! Jesam li ikad rekao da ću ići sa tobom? Jesam li ti ikad tako nešto rekao? Naravno da idem sam!

MAŠNA Ali u međuvremenu smo nas dvoje ipak...

MILOŠKO Ne mogu da verujem! Šta svi vi hoćete od mene?

MAŠNA A ja sam mislila da si ti meni već...

MILOŠKO Ko je rekao? Šta je rekao? Jesam li ja nešto rekao? Naravno da idem sam! Đavo da vas nosi! (*Odjuri*)

Mašna bi potrčala za njim, ali Birtaš je povuče nazad.

Mašna se otrgne, otrči u drugom pravcu

ŠTIPALO Šta je sad ovo?!

Dolazi Rotkva, s pozamašnim nožem u ruci

ROTKVA Gde si, jebote! Pokaži se, đubre jedno! Kucnuo ti je čas. Gde si, majku ti kurvinjsku? Kriješ se? Bio si maločas ovde, skote jedan! Gde si nestao? Dohvatiću ja tebe a onda ću ti jebati sve po spisku! Eno ga!
(*Ugleda nekog, odjuri*)

BIRTAŠ (*ugledavši usplahirenog Rotkvu s nožem u ruci*)
Mašno!...

Birtaš potrči prema Rotkvi koji, s nekoliko širokih zamaha nožem, probada nekome stomak

Mašno!...

Birtaš stiže na poprište ubistva. Na zemlji muški leš. Pored njega, na kolenima, Rotkva

Bitner... Rotkvo! Rotkvo...

ROTKVA I batina ima dva kraja, ovaj je sad tvoj. Gotovo je sad s tobom, jebote.

BIRTAŠ Rotkvo... Šta si uradio? Zaglavićeš u zatvoru...
 ROTKVA Samoodbrana. Čista stvar. Rekao je i pop... Ionako
 neće nikome da fali. Skot. Neće više da bije to siroto
 dete. Kome nedostaje? Bog će mi biti zahvalan. On je
 tako hteo... To je Božja volja, čika Lajčo...

Šejtan stiže

Sve je u redu. (*Šejtanu*) Ti idi kući. Hajde, polazi
 već jednom! Ovo se tebe ništa ne tiče. Bio si kod
 kuće, nisi čitav dan izlazio. Jasno? Idi sad! (*Mlatara*
krvavim nožem) Briši!

Šejtan žurno ode

BIRTAŠ Šta si uradio?...
 ROTKVA Moja stvar.
 BIRTAŠ Šte će sad biti?
 ROTKVA Samoodbrana. Čista ko suza.
 BIRTAŠ Čisto sumnjam. Sav si krvav.
 ROTKVA Čist sam.

*Mašna stiže, Birtaš joj pritrčava, grli je. Mašna i ne
 primećuje Rotkvu i leš*

BIRTAŠ Jesi li dobro? Mašno!
 MAŠNA (*u zanosu*) Samo se uplašio... Jadničak... Uplašio
 se... Ne sme mene... Neće... Ovako je dobro... Ne boli
 me... Neka... Sva sreća što se nisam zaljubila u
 njega... Znala sam... Srećom... Nisam ja ni verovala,
 ni trenutka... Ja ostajem... Dobro je... Ostajemo...
 BIRTAŠ Mašno...
 MAŠNA Tata... Zašto me ti ne voliš? Zašto mi uvek sve
 pokvariš? Ti si taj koji kvari, ne ja... Ti... Da me
 voliš, ne bi kvario... Od tebe se uplašio... On nije
 onakav kakav si ti... Nije trebalo... Zašto me ti ne
 voliš? Pa poveo bi me... Voleo me je... Odveo bi me
 odavde... Sa sobom... Tako lepo ume da priča... O
 moru... Poveo bi me sigurno... Samo se uplašio...
 Jadničak moj... Kakva ludost...
 BIRTAŠ Hodi...
 MAŠNA Šta će sad da bude? Kud ću, šta ću?... Šta će biti
 sa mnom?....
 BIRTAŠ Hodi. Idemo kući.
 MAŠNA Gde je?...
 BIRTAŠ Dobro je... Hodi. (*Izlazi porebarke sa scene,*
doziva Mašnu)

MAŠNA Nađi ga!... Zalutaće... Oči ne vide ništa, samo vodu... Kako se Zemlja okreće... Kako se voda blago savija nadole... Iza toga ništa... Kao da svoju ljubav... Sunce zalazi... I ništa... Tamo je... Ono što ostaje... to je ništa...

- - - - -

Krčma, sutradan u podne. Birtaš, Pop, Šejtan

BIRTAŠ Odvedoše ga još sinoć.
 PAP Nije ni pobjegao?
 BIRTAŠ Nije. Samo se smejao i psovao. Bio je sav krvav.
 POP Ja sam kriv.
 BIRTAŠ To nema veze.
 POP Trebalo je nešto drugo da mu kažem.
 BIRTAŠ Sasvim je svejedno šta si mu rekao.
 PAP Trebalo je da ga zadržimo ovde.
 BIRTAŠ Ne znam. Možda.

Tišina

BIRTAŠ Nije podnosio što neprestano premlaćuje tvoju ćerku. Lepa stvar.
 ŠEJTAN Ma nije je tukao.
 BIRTAŠ Nije?
 ŠEJTAN Šta ja znam.

Tišina

BIRTAŠ Tukao ju je. I tukao bi je da je ostao živ. Garant.
 Zar je nije tukao svaki dan?

Tišina

POP Mašna spava?
 BIRTAŠ Idem da pogledam.
 POP Neka samo spava.
 BIRTAŠ Jutros joj je bilo malo bolje. Čvrsta je to devojka, ne kao one šmizle iz grada. Mada sam juče na čas pomislio da je poludela. Svašta je napričala. Da sam ja kriv za sve. Možda i jesam. Sad nema ni

Rotkve... Jesam li ja loše postupio? Sve zbog boce šampanjca... Kakav dan... Ali bolje da ga moje oči više ne vide.

POP Momka?

BIRTAŠ Bilo bi bolje za njega da ga više ne vidim. Ubio bih ga.

POP Pa bi onda i ti išao u zatvor.

BIRTAŠ Ne bi bila nikakva šteta.

POP Šteta je za svakog.

BIRTAŠ Možda on i nije kriv... Možda stvarno ja upropašćujem sopstvenu kćerku...

POP Ma ne upropašćuješ je.

BIRTAŠ Upropašćujem.

POP Tako je bilo suđeno.

BIRTAŠ Misliš?

POP Da. Ovako je dobro. Je l Bitner brzo umro?

BIRTAŠ Začas. Nije ga mnogo ni bolelo. Stručno je to Rotkva obavio. A sad više ni njega nema. Rotkva. Mogao je da vodi krčmu.

POP Pustiće ga. Dobiće nekoliko godina. Pa će mu i to prepoloviti. Odležaće na kraju možda trećinu. Vratitiće se on.

BIRTAŠ Misliš? Možda će se stvarno vratiti. Tu je krčma. Ubica... I ja sam ubica... Gotovo je. Idem da vidim šta radi Mašna. Ti ostani. U ovo doba dana niko ne dolazi.

POP Mogao bi da je ostaviš da se odmori.

Birtaš izlazi

(Pop žvače komadiće hleba, sklapa oči) »Iscepi rane srca mog, da oseti slast ljubavi tvoje, i da osim tebe ne zna ni za kakvu drugu slast, da mu se ne dopadne druga lepota, da ne poželi drugu ljubav.«

Ulazi Miloško

Ako mene pitate, biće najbolje da odmah nestanete.

MILOŠKO Došao sam da platim, putujem.

POP Ostavite novac.

MILOŠKO Gde su?

POP Ja ću predati starome pare, samo vi idite. Ne bi bilo dobro, da se sretnete.

MILOŠKO Mašna?

PAP Dobro je. Spava. Dobro je, ne treba da brinete. Polazite odmah?

MILOŠKO Kako uspevate da teglite na grbači sve ove duše?

POP Duše?

MILOŠKO Ja ne mogu. Ja se začas slomim pod njima. No, šta sledi za to? Prokletstvo?

POP Šta ja znam. Po svemu sudeći, samo nespokojstvo.

MILOŠKO Što je još gore.

POP Ali ne znam, da li postoji poslednji sud, ako bi vas i to zanimalo. Pa zato nemojte ni da me pitate.

MILOŠKO Verujete vi uopšte?

POP Nešto malo svako veruje.

MILOŠKO A onaj ko ne veruje?

POP Taj veruje u sebe. I to je obično najčvršća vera, jedino ako oslabi, slede velike nevolje. U najboljem slučaju tada stupa na scenu vera u smislu religioznosti. Ali vi niste slabi. Nemate potrebe za tim.

MILOŠKO Ne verujete ni u onaj drugi svet?

POP Ja? Svi veruju u drugi svet. Čoveku je potrebno nešto da bi ujutro mogao da ustane. Ili ovaj, ili onaj svet. Meni je potreban onaj svet. A dotle treba ovde izdržati. Ujutro je najteže. Ali biće sve dobro. Ovako je lakše... Ovako je sasvim lako...

Miloško spušta novac na sto

Dakle, Lisabon?

MILOŠKO Ne, Budimpešta. Ne mogu. Daljina ima svoju cenu... Pritisak u grudima... Zamisliću ga. Pisaću.

POP Znači, predali ste se.

MILOŠKO Ali to ima smisla. Zar ne?

POP Šta da vam kažem na to?

MILOŠKO Da će ovako biti dobro.

POP Biće ovako dobro.

MILOŠKO Doviđenja.

POP Biće ovako dobro.

Miloško izlazi

(Sklapa oči) »Simon Kirinac isprva pod prisilom nosi krst, ali kad pogleda u izmučenog Isusa, sažali se na njega. I od tog trenutka svojom voljom i s ljubavlju nosi krst Hristov. Za nas je velika čast, Spasitelju, da naše svakodnevnne male krstove možemo nositi zajedno sa tobom. Rado delimo tvoj krst i tvoje uniženje...«

Došeta do šanka, sipa sebi unikum. U čašu veću od uobičajene. Ispija ga. Sipa ponovo

BIRTAŠ *(dolazi)* Nasmešila se... Proći će je i to, biće opet kao nekad... Sad će i ona. Pa jesam li ja ubica? Reci mi. Da li je ja ubijam? Reci. Šta je trebalo da uradim?... Samo sam se radovao da će sve biti dobro... Hteo sam najbolje... A to se negde računa, zar ne?

POP Svakako.

BIRTAŠ Biće sve opet dobro.

POP Tako je moralo da bude.

Stiže Mašna. Sedne, tačno onako kao kad joj je Miloško pričao o saudadu. Sedi tako do kraja scene ukočeno zureći ispred sebe

BIRTAŠ *(Popu)* Eto. Vreme se sasvim prolepšalo. Jutros je još bilo oblačno, prava jesen. Pa sam pomislio da će tako i da ostane. I kokoškama je toplo. Leže jedne pored drugih u budžaku. Sve su naprosto klonule. Trebalo bi sutra zaklati jednu. Nisu već današnji pilići. Sutra stiže pivo. Nekako ću da ga istovarim. Ranije su mi još smandrljali gajbe s kamiona, sad seru na to. Stanu i čekaju da ih ja istovarim. Dok završim s pivom, prošlo je podne. Mašna će mi pomoći. *(Mašni)* Hoćeš li da mi pomogneš? *(Popu)* Mogao bi da ostaneš i posle podne. Neće danas više niko dolaziti. A nemaš ni misu, ostani malo. Da popričamo. Nisam morao danas ni da otvorim. Već sam inače i pomislio na to, tu sam kod kuće, ako nekome nešto zatreba, ionako će nam pokucati na vrata. Više puta sam već rešio da ne otvorim u ovakva prepodneva. Kog đavola? Jer kad jednom otvorim, uvek se nađe nešto da se radi. Razumeš. A mogao bih mirno da crkavam. Ali opet, čovek je već navikao da je na nogama. Uvek sam bio na nogama, šta sad da uzimam slobodne dane? Zar ne? Ali onda, opet, kad neko ipak svrati, da ne kaže, da nismo otvoreni. Kad smo već tu. Neka vidi da smo tu. *(Primećuje novac na stolu)* Jesam li to ovde zaboravio, ili šta? Je l tvoj? Ne mogu da se setim. Svejedno. No, ostaješ? Mašna će nam pripremiti nešto za klopu. Zaklaćemo danas kokošku. Snaći ćemo se nas dvoje... a mi ćemo malo popričati. Davno smo razgovarali.

Ulazi Žena. Niko ne reaguje. Dobatrga se do Šejtanovog stola

Baš je toplo danas. Možda ću sići na jezero da se malo

sunčam. Neće još biti mnogo ovakvih dana, to je garant. Jesen stiže, nema šta. (*Ženi*) Doneću jedan špricer. (*Polazi*)

ŽENA Samo je, onako, otišao.

BIRTAŠ Šta?

ŽENA Doneće valjda bitbula.

BIRTAŠ A, to. (*Spušta piće na sto, sedne. Popu*) Na kraju, onaj kurvanjski Ferencvaroš nije došao. Naprosto nisu došli. Svejedno... Bar se neće umoriti. Neće moći nas da okrive, je l tako? To je sigurno. Neće moći da okrive Irgačane.

Tišina

ŽENA (*ustaje, kao da je namerna da pođe*) Pripište i ovo uz ostalo, Lajčika. (*Posle kratke nedoumice ponovo se spušta ne stolicu*)

BIRTAŠ Ma nek ide u pičku materinu, Jucika.

Tišina. Ulazi Štipalo. Na leđima nosi vreću

BIRTAŠ Jesi li ti ovde, Štipalo?!

ŠTIPALO A gde bih bio?

ŽENA Tu si?

ŠTIPALO Zar nisam?

ŽENA Nisi?

ŠTIPALO Tu sam. No.

ŽENA Gde?

ŠTIPALO Pa šta misliš, gde sam? Hajde, razmisli. Zar nisam ovde? Vidim, već si fino nacirkana.

ŽENA Vidim da si ovde, misliš da ne vidim?

BIRTAŠ Teško je to.

ŠTIPALO Nije lako, jebem li ga. Stvarno nije lako.

BIRTAŠ Znaš za Rotkvu?

ŠTIPALO Znam.

BIRTAŠ Da ne poveruješ...

ŠTIPALO Siroti kreten. Pustiće ga. Ako ima dokaza. Ako je neko video. Ako ne, odležaće u pritvoru. Je l neko video?

BIRTAŠ Celu selo. Bolje da i ne pričamo o tome.

Tišina

POP Nego? O čemu da pričamo?

BIRTAŠ (*Štipalu*) Povukla te nazad ljubav, je li? (*Smeje se*) Ili nisi ni otišao?

ŽENA Jesi li to ti, Pišta!

ŠTIPALO Koji bi kurac bio, nesrećnice?
 BIRTAŠ Vratio si se?
 POP Svako se vraća.
 ŠTIPALO Jest. Ja ću ovde da budem prorok. Jeboga.
 ŽENA Šta kažeš šta si? Zar ti nisi ti, Pišta?
 ŠTIPALO Jesam. Pišta. Ja sam Pišta.
 ŽENA Šta se onda zajebavaš? Znam ja.
 BIRTAŠ Kakva je ova vreća?
 ŽENA Koja vreća?
 ŠTIPALO *(spušta je na pod ispred Žene)* Poklon. Za tebe.
 ŽENA Šta je bre ovo?
 ŠTIPALO Vreća. Otvori je. Ne ujeda. Hajde, pipni je, neće te tresnuti struja. No, ne kenjaj. *(Osvrne se)* Jeste li dobro, deco? Sve je u redu? Vidim, na okupu su svi koji nešto znače. Elita. Tu je i Šejtan, sve je u redu. *(Ženi)* Šta je, ne treba ti?
 ŽENA Ne ujeda?
 ŠTIPALO Šta? Vreća?
 ŽENA Tvoja je?
 ŠTIPALO *(dere se)* Kažem da je tvoja! Otvori!
 ŽENA Sigurno ne ujeda? Zakuni se.
 ŠTIPALO Ako te ovo ujede, izlečiću te. Obećavam.
 ŽENA Onda dobro. *(Pokuša da odreši vreću, svi pogledi su uprti u nju)*
 POP Šta ima u njoj? Sigurno ne Biblija. To bi me začudilo.
 ŠTIPALO Videće se uskoro.
 POP Je li tajna?
 ŠEJTAN Bitbul!
 BIRTAŠ Gle, Šejtan! U pravu je! To će da bude. Kera si doneo na poklon?
 ŠTIPALO Jest, kera u džaku. *(Sedne)*
 ŽENA Slušaj ovamo, bitbula nisi kupio?
 POP Trebalo bi je otvoriti.

Žena se ponovo prihvati zadatka. Nikako ne uspeva da pronađe otvor vreće

POP Trebalo bi pripaziti, možda ujeda.
 BIRTAŠ Šta? Usnuli ker?
 POP Ko je rekao da spava?
 BIRTAŠ Ne mrda. Je l mrda? Ne mrda.
 ŠEJTAN Je l umreo?
 BIRTAŠ Sigurno spava.
 ŽENA Ko?
 POP Spava, sigurno spava.
 BIRTAŠ *(Popu)* Razumeš, niti laje, niti mrda.
 ŠEJTAN Pa to je onda slučaj. Spava.

BIRTAŠ (Popu) Zaspao je, razumeš. Zbog vrućine.
 POP A, da. Toplo je.
 BIRTAŠ Toplo je. Pa je zaspao. Naravno. Na to nismo pomislili.
 POP Onda mirne duše možete otvoriti vreću.
 ŠEJTAN Čekajte. Ker ne spava u džaku.
 BIRTAŠ Zašto? Zašto ne bi spavao kad je umoran, jebote?
 ŠEJTAN Bitbul se nikad ne umori.
 BIRTAŠ Šejtane! Dođi ovamo, ti si hrabar. Ovotri je ti!
 ŠEJTAN Dobro.

Prilazi vreći, počne da odreševa čvor na otvoru vreće, ustukne

ŠEJTAN Mrdnuo je.
 ŠTIPALO Ma nije.
 MAŠNA Nije mrdnuo.
 BIRTAŠ Nastavi. Ne boj se.
 ŠEJTAN Zašto ne bi Jucika? Njen je poklon.
 ŽENA Otvoriću ja. Gde treba?

Stane da odrešava vreću, napeta pažnja svih. Kad odreši čvor, svi skoče u nekakav zaklon. U vreći se ništa ne pomera. Jedinio Štipalo stoji pored nje. Nagne se nad nju, izvuče iz vreće par ženskih cipela izuzetno visokih đonova i potpetica. Baci ih ženi pod noge

ŠTIPALO Evo ti, na. Rekao sam da ne ujeda.
 ŽENA Šta je to?
 ŠTIPALO Obuća.
 ŽENA Ovolika?
 ŠTIPALO Jest. Na sprat.
 BIRTAŠ Bogami. Pravi neboder.
 ŠTIPALO Probaj ih. Sigurno će ti dobro stajati.

Žena pokušava da obuče cipele, što traje vrlo dugo. Stalno spadne sa njih. Nekako ih ipak navuče

BIRTAŠ Štipalo, kako si znao koji broj nosi?
 ŠTIPALO Otkud bih znao. Ove sam jedine našao. A nešto ipak treba doneti, razumeš? Stvar stila. Par cipela.
 POP Picikato.

Tišina

ŠTIPALO Šta je danas?
 BIRTAŠ Četvrtak.

ŠTIPALO Četvrtak. Odlično.

Tišina. Žena se spotakne, spadnu joj cipele

Hajde još jednom. Nikud ne žuriš.

Žena sad nikako ne uspeva da obuže cipele

BIRTAŠ Treba joj kašika za cipele!

ŠTIPALO Kašika za cipele! Gluposti! Automat za sladoled, eto šta ovde fali.

BIRTAŠ Automat za sladoled.

ŠTIPALO Nego. Sa širokim izborom. Došao bih, molim jednu porciju. Jednu porciju od vanile, salmonele i maka! (*Smeje se*) Šejtane, častio bih i tebe sa tri kugle. Dve od čokolade i jednu od čokolade. (*Smeje se*)

BIRTAŠ Neće ovde biti sladoleda, Štipalo. Ne treba.

ŠTIPALO Okej. Samo sam mislio, da bi mogao investirati malo u razvoj. Da pođeš i ti u korak s vremenom. Sladoled. To je posao.

Tišina. Žena konačno uspeva da obuže cipele

ŽENA Evo.

ŠEJTAN Dobro stoje.

ŠTIPALO No, zečice, pokaži ih svima. Izađi na ulicu neka svi vide kakvog muža imaš!

ŽENA Ma kako da idem?

ŠTIPALO Polako, jer ćeš da padneš. Polako se izbatrgaj napolje, a onda fino, paradnim korakom.

BIRTAŠ Dobra ideja, Jucika.

POP Čista elita.

ŽENA Napolje?

ŠTIPALO Pa unutra su ih već svi videli.

ŽENA Nisam ja manjekenjka.

ŠTIPALO Nego šta si.

POP No, krenite polako. Izaći ćemo i mi da gledamo.

ŽENA (*polazi, ali odmah i ustukne*) Čekajte, ukurac! Dajte jedan špricer!

BIRTAŠ To neka ne bude problem!

ŠTIPALO Tako je, Lajčika, nspi joj, ipak je u pitanju javni nastup. Pa je razumljivo da je malo nervozna.

Birtaš sipa, žena ispija čašu

ŠTIPALO (*gleda u cipele*) Strava. To je dobra reč, jebemti. Strava.

BIRTAŠ No, idemo.

ŠTIPALO Svi će da padnu na teme kad je vide. Videćete.
Pozvaće je aplauzom na bis.

Žena bi rado da se vrati da iskapi još jedan špricer, ali je izguraju napolje. Teturavo izlazi. Ostali za njom

BIRTAŠ Neka samo beče oči! (Preko ramena) Hajde, Mašno.
Dođi.

Osim Šejtana i Mašne svi pohitaju napolje. Galame. Šejtan i Mašna sede

k r a j